

РІК LVI, Ч. 2

ЛЮТИЙ — 1999 — FEBRUARY

№ 2, VOL. LVI

НАШЕ ЖИТТЯ

OUR LIFE

ВИДАЄ СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ — PUBLISHED BY UNWLA, INC.

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK LVI

ЛЮТИЙ

Ч. 2

Виходить раз у місяць
видає

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Неприбуткова організація

Засновник Українського Музею в Нью-Йорку

Головний редактор — Ірена Чабан

Редактор англomовної частини — Тамара Стадниченко

Редакційна колегія:

Анна Кравчук — Голова Союзу Українок Америки

Марта Богачевська-Хом'як

Любов Волинець

Анна-Галія Горбач

Іванна Рожанковська

Ярослава Рубель — член Екзекутиви СУА
для справ пресиАдреса редакції: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Адміністратор-бухгалтер М. Оріся Яцусь
Тел./Факс: (732) 441-9377

Річна передплата в США

Для членів СУА\$ 25.00

Для інших передплатників\$ 30.00

Поодинокое число\$ 3.00

В країнах поза межами США US \$ 40.00

OUR LIFE

VOL. LVI

FEBRUARY

№ 2

Published by

UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

Non-profit organization

Founders of The Ukrainian Museum in New York, N.Y.

Editor-in-Chief — Irena Chaban

English Editor — Tamara Stadnychenko

Contributing Editors:

Anna Krawczuk — UNWLA Inc. President

Martha Bohachevsky Chomiak

Anna-Halia Horbach

Iwanna Rozankowskyj

Jaroslawa Rubel — UNWLA Inc. Press Chair

Lubow Wolynets

Editorial Office: 108 Second Avenue
New York, NY 10003

Тел.: (212) 674-5508 Факс: (212) 254-2672

Business administrator: M. O. Jacus

Тел./Факс: (732) 441-9377

Annual subscription in the USA for UNWLA members\$ 25.00

Annual subscription in the USA for other subscribers\$ 30.00

Annual subscription in countries other
than USA\$ 40.00 US currency

Single copy\$ 3.00

ЗМІСТ

Леся Українка. Грай, моя пісню!	1
Галина Стельмащук. Жінка у відродженні української духовності	1
Майя Білан. Площа Ринок	2
Стефанія Павлишин. До 120 річниці композитора Станіслава Людкевича	5
Ярослава Рубель. Конференція організаційної референтури СУА	7
Ярослава Рубель. Річні наради СФУЖО	10
Марта Богачевська-Хом'як. Конкурс фонду ім. Л. і П. Ковалевих	11
Вісті з централі	12
Почесна членка СУА св. п. Ірина Чайківська.	13
Our Life	
News from UNWLA Headquarters	14
Anna Krawczuk. Nature and Us	18
Martha Bohachevsky Chomiak. Prime Numbers	19
Martha Bohachevsky Chomiak. Kovaliv Prize	20
Martha Bohachevsky Chomiak. Korovay	20
Tamara Stadnychenko. Belatedly, Pollyanna	21
Лукія Гриців. Наше харчування	22
Хроніка Округи Нью-Йорк	23
Дописи округ і відділів	27
Пожертви	31
Нашим дітям	34
Посмертна згадка	36

Ілюстрації Дарії Наулко.

Illustrations by Daria Naumko.

На обкладинці: Неоніля Винарська. Дівчина. Олія.

On the cover: N. Vynarska. Girl. Oil.

Просимо всіх дописувачів посилати до редакції тільки оригінали дописів, статей. Згідно з журналістичною практикою, не подається копій, що були поміщені чи переслані до інших видань.

Незамовлених матеріалів редакція не повертає, а також не веде листування з приводу невикористаних матеріалів.

Редакція застерігає за собою право виправляти і скорочувати надіслані матеріали. Статті, підписані авторами, не завжди відповідають поглядам редакції.

Передруки і переклади матеріалів з "Нашого Життя" дозволені за поданням джерела.

На адресі, поміщеній на журналі, є зазначено, доки заплачена передплата.

Усі редакційні матеріали просимо пересилати на адресу редакції, з поміткою "редакторів".

Кошти вироблення кліш покривають дописувачі.

Редакція приймає за домовленням, тел.: 1-212-674-5508.

"OUR LIFE" (USPS 414-660) is published monthly (except August) by Ukrainian National Women's League of America, Inc., 108 Second Avenue, New York, N.Y. 10003 ISSN 0740-0225

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at additional mailing offices. (USPS 414-660)

Postmaster: send address changes to

"OUR LIFE", 108 Second Ave., New York, NY 10003

© Copyright 1999 Ukrainian National Women's League of America, Inc.

Printed by Computoprint Corp., 35 Harding Ave., Clifton, NJ 07011
Tel.: (973) 772-2166 Fax: (973) 772-1963 e-mail: computopr@aol.com

ГРАЙ, МОЯ ПІСНЕ!..

Досить невільная думка мовчала,
 Мов пташка у клітці замкнута од світа,
 Пісня по волі давно не літала,
 Приборкана тугою, жалем пририта.
 Час, моя пісне, у світ погуляти,
 Розправити крильця, пошарпані горем,
 Час, моя пісне, по волі буяти,
 Послухатъ, як вітер загравав понад морем.

Плинь, моя пісне, як хвиля хибка'я, —
 Вона не питає, куди вона плине;
 Линь, моя пісне, як чайка прудкая, —
 Вона не боїться, що в морі загине.
 Грай, моя пісне, як вітер сей грає!
 Шуми, як той шум, що круг човна вирує!
 Дарма, що відгуку вітер не має,
 А шум на хвилиночку погляд чарує!..

*Серед чистого моря 1890 р.
 17 серпня
 Кримські спогади.*

*Майя Білан.
 Maya Bilan.*

ГАЛИНА СТЕЛЬМАЩУК,
доктор мистецтвознавства, професор катедри історії і теорії мистецтв Львівської академії мистецтв.

ЖІНКА У ВІДРОДЖЕННІ УКРАЇНСЬКОЇ ДУХОВНОСТІ

Хочу познайомити з жінкою з України — Майєю Білан, жінкою, яка заслуговує пошанування, бо працювала в таких умовах, коли праця для України не могла бути рекламованою. Багато людей в Україні були своєрідними дисидентами. Це складне явище нашого недалекого минулого потребує пильнішої уваги й дослідження. Майя Білан — людина широких інтересів, науковець, педагог, делегат першого й другого скликань Народного Руху України, авторка чотирьох поетичних збірок, у яких, в часи імперського режиму в Україні, кожен вірш дихає Україною, посвячений Україні, де поезія злита з глибокою традицією, сучасним мисленням, українознавством. До Спілки письменників Майю Білан не прийняли... То ж познайомимося з цією жінкою ближче.

Народилася Майя Білан 28 квітня 1936 р. у степовому козацькому селищі Каланчак на Херсонщині. Батьківська хата стояла під Високою Могилою, яка була свідком тисячоліть. Таких могил

в українських степах багато. У 30-ті роки ХХ ст. в українському степу ще була тьма різного птаства й звірини. Зачаровувала різноцвітням трав нерозорана цілина. Дитина виростала в гармонії з природою. Це якоюсь мірою компенсувало важке дитинство... У 1949 р. після цькування, переслідування й тюрми помер сорокатрьохрічний батько. Мама залишилася з трьома малолітніми дітьми. Закінчивши середню Каланчацьку школу з золотою медаллю (а їй непросто було одержати дитині репресованого батька й двох репресованих дядьків), Майя вступила до Київського університету ім. Т. Г. Шевченка. Жила у великому місті, столиці, а душею летіла до рідного степу, в хату свого дитинства. Її романтична натура дуже тонко відчувала життя села. Інтерес до етнографії, народного мистецтва, історії краю, своєї землі не полишають її упродовж всього життя.

По кількох роках навчання в університеті Майя Білан у 1958 р. приїхала до Львова й посту-

пила на роботу в газету "Вільна Україна". Як завжди, працювала нестандартно, оригінально, бо вже мала свою моральну позицію: не зраджувати ні своєї хати під Високою Могилою, ні репресованих — рідних, знайомих і незнайомих, але близьких — українців. У газеті започаткувала нову літературно-мистецьку тематичну сторінку "Ватра палає". Тут мали змогу друкувати свої матеріали поети й мистецтвознавці, початкуючі журналісти, майбутні відомі й менш відомі літератори. На шпальтах газети друкувалися Роман Іваничук, Роман Кудлик, Микола Ільницький, Роман Кирчів... Тут були вміщені статті, рецензії, огляди виставок, репортажі з цікавих мистецьких та літературних подій... В Україні була відлига 60-х років. Тут же друкувала статті, рецензії й репортажі сама Майя Білан. У всіх цих матеріалах відчувається чітка громадянська позиція, вболівання за Україну. Приміром у рецензії на кінофільм "Сон" у свої 28 років Майя Білан відкидає заявлені тези про Шевченка-революціонера, змальовує його портрет борця за волю України. Погодьмося, що в часи, коли за проведення Шевченківського вечора "летіли шапки" директорам, секретарям, коли слова Україна, козацтво, викликало недвозначну реакцію партійних інстанцій і цензури, потрібно було мати тверду громадянську відвагу, щоби писати такі рецензії.

У 1964 р. Майя Білан започаткувала у газеті нову рубрику — "Мистецтво звільненого краю". Це вона робить з метою дати можливість літературознавцям, мистецтвознавцям, історикам, народознавцям, фолкльористам друкувати свої матеріали про Григорія Смольського, Романа Сельського, Леопольда Левицького, Івана Левинського та ін., щоби творчі люди могли висловити свої думки, погляди, щоби хоч трохи розкрилася душа перед рідним народом. Про скульптуру це вдалося поговорити. Замовила статтю мистецтвознавцю Богданові Гориню. Стаття називалася "Сучасна львівська скульптура". Їй гадки не мала, що з цієї публікації можна зробити "велику політику". Статтю визнали тенденційною, Б. Горинь написав у ній лише про скульпторів, вихідців із західних областей України. Ті ж, котрі приїхали після війни за скеруванням із Москви, Києва, не згадувались. Це й викликало у них обурення, яке вилилось у доносі, що його відправили в обласний комітет комуністичної партії. Звичайно, М. Білан викликали, як у ті часи казали, "на килим" у обком, звинуватили у націоналізмі. Потім й Богдана Гориня обливали брудом у Львівському відділенні Спілки художників. Та цього судилища виявилось замало. Викладачі Львівського державного інституту прикладного та декоративного мистецтва вирішили зробити ще одне обговорення статті у приміщенні ЛДІПДМ, де автора й молоду тоді журналістку ладні були розіп'яти на хресті.

ПЛОЩА РИНОК

Рустика

Тут ранок довго тіні береже,
Вдивляючись в смутні видіння ночі,
Лише веселі пелюстки розет
На сонце вперто відкривають очі.

І промінь ясний впасти в очі рад...

Склепіння гнуть небесну просторинь,
У твердь земну вгрузають контрфорси;
Виважуючи часу глибочинь,
Спокійно дихають камінні торси.

...І сонце колобродить доокола...

Застигли в мурах ритми кам'яні,
Немов сонета викувані строфи,
І в ренесанснім різьбленім вікні
Майже львів'янки витончений профіль.

...І старість не прийде сюди ніколи...

Натхнення в руки циркуль узяло
І викопало точні розрахунки:
Зігріта під симетрії крилом,
Краса з'явилась в повнім обладунку.

...Ах, як тримає ренесансовий квадрат...

На ратуші годинник мірно б'є,
На брук зітертий падають хвилини,
І площа, як завмерлий інтер'єр,
Вбирає в себе кожен крок людини.

...На чотирьох кутах рухливе вічне коло.

Старовина двадцятій вік хмелить,
Потік життя, прискорюючись, плине,
Із брами віє протягом століть,
І доволіттям дишуть древні стіни.

Майя Білан. Право істини.

Та на цьому не закінчились неприємності Майї Білан. Вона замовила статтю Р. Янішевському про українські кахлі, потім написав він про творчість окремих мистців, робив огляди художніх виставок. Зокрема, в цих матеріалах було вміщено коротку інформацію про І. Левинського, згодом вийшла стаття про Л. Левицького. І знову спалахнув вогонь ненависти з боку партійних органів. Як же ж це — писати про "українських буржуазних націоналістів". Майї Білан довелося піти з редакції "Вільної України".

Тим часом вийшла друком поетична збірка молодого, здібного поета Р. Кудлика під назвою "Весняний більярд". Майя написала рецензію на цю збірку. Та не судилося їй побачити світу. Зняли з чергового номера часопису "Жовтень" (тепер "Дзвін"). Рецензію забрали в обком партії. І знову — тяганина, моральний тиск. М. Білан у цій ситуації була навіть спокійною, бо не відчувала за собою

ніякої провини. Як на гріх, тоді ж опублікували рецензію на вірші того ж Р. Кудлика за кордоном. Думка двох рецензентів, котрі жили у різних містах Європи, співпала, хоча й ніколи не були вони знайомими. Знову виклик й розслідування. А чи, часом, М. Білан не має знайомих, зв'язків з Мюнхеном! У часописі матеріал зняли, але, приятель Маїн, журналіст Юрій Малявський встиг “прокрутити” рецензію на радіо. Цей “злочин” розмовами вже не закінчився. Ю. Малявського зняли з роботи на радіо. Звільнили з редакції журналу “Жовтень” й Р. Кудлика. Майю “пішли” з часопису (після звільнення з “Вільної України” недовго працювала там).

На щастя, тодішній редактор газети “Львовская правда” Василь Руденко, запропонував роботу. Це було у 1964-1965 роках. Здавалось, нарешті й працювати зможе спокійно. Та де там. У часописі “Жовтень” опублікували написану нею раніше рецензію на збірку Василя Симоненка “Вино з троянд”. Василя дуже добре знала, бо вчилася в університеті у Києві на одному з ним факультеті. Паралельно побачила світ ще одна її рецензія на книгу відповідального секретаря “Львовской правди” Єгорова, яка була негативною. А їй же йти туди працювати! Отож, коли прийшла у редакцію, зустріли її вороже. Завідувачий партійним відділом і заступник редактора водночас, почав істерично кричати й тицяти в обличчя рецензію на книгу В. Симоненка. Вже вкотре звинуватили у націоналізмі. Звичайно, на роботу не взяли. Оббивала пороги, шукала роботу. Пропонували читати курс лекцій з історії КПРС.¹ Відмовилася. Не мала ніколи в своєму характері ні крихти пристосуванства. Приятелі з цією “хибною” рисою сиділи по таборах, та й так звана “воля” того часу — суцільний табір тоталітарного імперського режиму. Майже у всіх — роздвоєна психологія, подвійне життя: життя на роботі й “життя вдома на кухні”. У важкі для мислячої людини часи за нею, як і за багатьма іншими творчими людьми, пильно стежили. Був випадок, коли пожбурений у неї камінь із свистом пролетів близько скроні й зачепив волосся. Певні служби у такий спосіб “виховували”... Жах проймає, як могла підняти руку на тендітну, лагідну, чуйну жінку, матір малих дітей?

Через три роки безробіття у 1968 р. запропонував роботу директор республіканського видавництва “Каменяр” Петро Інгульський. Розпочалися щасливі й нещасливі, світлі й затьмарені будні і свята у видавництві. Завідувала редакцією краєзнавчої літератури. Уклдала такі пляни й вмщувала в них такі видання, щоби показати людям незнані сторінки краю. Включати у пляни видання про архітектуру й мистецтво давнього Львова було складно, бо ж вимагали видань про

сучасність, про “соціалістичні перетворення”. Та все таки М. Білан знаходила шляхи, аби видати книгу, залучала до співпраці авторитетних, іменитих людей, котрі могли б стати авторами заплянованих видань. Так були “проштовхнуті” “Архітектурний заповідник Львова”, “Музей архітектури і побуту під відкритим небом у Львові”. Вийшли друком “Площа Ринок” (автор — Борис Возницький), “Капля Боїмів” (його ж), “Олеський замок”, “Відгомін віків”, “Львів туристичний” (М. Білан). Ці книги відзначаються гарним художнім оформленням, багато ілюстровані, змістовні, та головне — написані вони з любов'ю до рідної землі, з глибоким знанням історії, культури. Майя Білан “пробивала” у Києві, маючи там на відповідальних посадах своїх однокурсників і однодумців, серію книг: “Ансамбль вулиці Руської”, “Ансамбль вулиці Вірменської”. Мріяла видати серію книг про стародавні історичні архітектурні комплекси Львова, про міста Західної України, що мали в давнину самоврядування. З Павлом Жолтовським, відомим українським мистецтвознавцем, заплянувала видати “Пам'ятки дерев'яної архітектури України”. Але цим творчим плянам не таланило реалізуватись.

Вже видану книгу “Ансамбль вулиці Руської” віддали на рецензію в Інститут історії АН УРСР. Рецензія була нищівною — книгу назвали націоналістичним виданням. Прискіпувалися, чому у книзі нема слова “радянський”, чому книга двома мовами — російською й українською! Хіба ж тільки російською не зрозуміють?! Чому в ілюстраціях подається зображення хреста, вітражі П. Холодного, чому описують діючу церкву і т. п. Видання вже розійшлося у південних областях України, а ті, книги, що не встигли потрапити до покупця, повернули з книгосховищ, магазинів й винесли їм вирок — порізати на січку. Як свою дитину, намагалась М. Білан зберегти книгу. Допомагали друзі з Києва. Існував вихід віддати її до Москви й продати туристам. Але львівські манкурти таємно, міняючи дні й години, склад робітників, призначаючи різні комісії з людей, котрі мали би бути присутніми при страті книги, таки знищили оте дитя. Почувала себе так, ніби їй відтяли голову. Настали важкі часи. Багато знайомих, які вважали колись себе її друзями, почали при зустрічах переходити на інший бік вулиці. Але справжні друзі підтримували. І це надало сил вижити морально. Матеріально було ж ой, як скрутно, бо щомісяця одну третину платні вираховували в рахунок знищеного видання. Нікого ж бо не цікавило, яким чином нагодувати двох синів (один студент, другий — школяр), допомогти старенькій матері. Та й здоров'я після запалення легенів було не найліпшим. Не боялись приходити додому Микола Петренко, який ще дитиною пройшов німецькі концтабори, Роман Кудлик, Галина Якуб'юк з “Каменяра”, друзі з “Вільної України”.

¹ Комуністична Партія Радянського Союзу.

Із завідування редакцією зняли, перевели редагувати художню літературу. У Майї Білан почалися нові баталії — змагання за книги молодих письменників і поетів, за багато творів уже іменитих письменників, яких зарахували до націоналістів. Приміром, теперішньому мерові міста Львова Василю Куйбіді важко було опублікуватись, бо народився в Інті, де відбували покарання за те, що змагались за волю України його батьки. М. Білан допомогла “пробитись” йому в літературу. Довелося воювати й відстоювати книгу Романа Федоріва з талановитими казками-легендами “Син чарівної лані”, “Рудий опришок”, які тепер стали клясикою української літератури. Відстоювала книгу Євгена Куртяка “Спалені обози”, за яку, вже вкотре, постраждала матеріально. Знайшли й інший спосіб тиснути на психіку. У дні, коли отримувала платню, на вулиці підходили сумнівного вигляду типи, змушували відкривати торбинку, звідки витягали гроші й ішли спокійно жити. Були поінформовані коли в “Каменярі” виплачують гроші, знали стежки, якими ходить мати двох дітей.

У новій редакції працювала як з україномовними, так і з російськомовними авторами, котрі в існуючій тоді системі з тоталітарним режимом знаходилися у різних умовах. Російськомовним забезпечувалася гарантія комфортності у суспільстві і відкривались двері до швидкої літературної кар’єри. З однією невеликою збіркою поезій приймали до Спілки письменників СРСР. Майя Білан намагалася сприяти українським авторам, підтримувати їх, творити разом з ними українську літературну школу. В Україні, як відомо, не існувало літературного інституту. Більшість молодих поетів навчались у Інституті літератури ім. М. Горького у Москві. Із зацикленими на московській школі авторами редакторів доводилося змагатися самотужки, коли редагувала рукописи. Потрібно було протистояти професійній школі, яка виховувала російських літераторів, для російської держави, а не для України. Це М. Білан розуміла, в цьому питанні були одностайні з Григорієм Чубаєм, який також навчався у Москві. Але про це колись, можливо, напише сама Майя Білан.

Працюючи у видавництві, вільного часу майже не залишалося. Однак саме в цей період у світ вийшло чотири поетичних збірки: “Степові луни” (1977), “Право істини” (1981), “Коріння слів” (1986), “Свідомість променя” (1989).

Вже у першій поетичній книзі з рядків багатьох віршів чітко вимальовуються риси творчої самобутності, непересічного обдарування поетеси. У своїй творчості М. Білан завжди опирається на український фолкльор, етнографію. У авторки виразно окреслюється притаманний лише їй поетичний почерк. Для її поезій є характерними наступальний ритм, який, немов набігаюча хвиля, здається захлисне читача, чітка побудова малюнка

вірша. Вірші цікаві філософським проникненням у суть речей і явищ. Філософські роздуми про людину і мистецтво, про минуле і майбутнє, про смисл буття — тематика сонетів М. Білан. У кожному вірші й поемі у збірці “Коріння слів” відчувається своєрідний поетичний підтекст, тема історичної спадкоємності поколінь, їх нерозривний зв’язок, взаємозбагачення і взаємовідповідальність. Поемою “Свято врожаю” М. Білан хотіла привернути увагу до того, що українці — цивілізація древня, що історія наша не бере початку з IX ст., або як нам нав’язували, із XVII ст. Вона сягає значно глибших часів. Оскільки на науковій статті на цю тему було накладено табу, то М. Білан у віршованій формі привертає до цього увагу.

Мотив спадкоємності прочитується у багатьох поезіях Майї Білан, особливо у циклі “Середмістя”, де переплітаються образи сучасності й історії. Вірші цього циклу — це своєрідне запрошення до мандрівки по древньому Львову, який Майя Білан любить безмежно, фундаментально знає його історію. Стержем її творчості є традиція. Основну проблему доробку становить трансформація традиції у сьогодення. Це вона робить і в поезії, і в публіцистичних статтях, і в наукових дослідженнях. Це — суть літературної, дослідницької, викладацької діяльності, це — постійна незрадлива громадська позиція поета і громадянина України, у якій би ситуації — політичній чи економічній — не перебувала держава і її народ. І де б вона не була, щоб не сталося, козацький степ озветься до неї підтримкою:

Коли степи замріяні мовчать,
Ранкова тиша розстеля тумани,
З могил встають козацькі отамани,
Шаблюками крицевими бряжчать.

А їм у пояс гнеться стиглий колос,
В росі щасливу голову хова,
Та обіцяє золоті жнива
І пісню степову на повний голос.

І знову — традиція, і знову — сучасність, викарбована майстерно, делікатно, непідкупно. Хоч вірш написаний в часи партійної апотеози, партійного панування.

Золотих жнив поетеса дочекалася 1 грудня 1991 р. І знову праця, ... праця..., праця... І знову нелегко, бо ті хто був у протилежному таборі, залишилися на своїх місцях. Але тепер є найбільше щастя — незалежність. Майя Білан вважає, що її треба ще здобувати, утверджувати, жити нею. О, це нелегко. Свобода не кладеться солодким пирогом... За свободу вмирили, віддавали життя, тепер треба жити за свободи. Майя Білан працює. До друку підготовлена праця “Символізм українського строю”.

ДО 120-ТОЇ РІЧНИЦІ КОМПОЗИТОРА СТАНИСЛАВА ЛЮДКЕВИЧА (1879 – 1979)

Хто не знав Станислава Людкевича! Мабуть немає українця, який би хоч не чув його прізвище. На вулицях Львова він був найбільш відомою і, мабуть, найпопулярнішою постаттю. Сам його вигляд привертав увагу і водночас повагу. У ньому відчувалося щось незвичайне, неповторне, високо духовне. Він був Людиною з великої букви, людиною великого серця і розуму, витонченим інтелектом і ерудитом. Тому був дуже безпосереднім, скромним і здавався навіть несміливим. Очаровував всіх — від простих людей до великих вчених, причому, не усвідомлюючи навіть того.

Прожив 100 років, тому його сучасниками були аж чотири покоління, і всім він вселяв силу духа і надію у найважчі часи. Ми вважали його совістю нашої культури, тому що навіть у найтемнішу епоху сталінського режиму він був, без будьякої показовості, справжнім героєм. Досить згадати його поведінку на відкритому суді композитора Барвінського у 1948 році. Людкевич єдиний відмовився свідчити проти нього (відтак за його прикладом пішло тільки двоє людей: педагог Іларіон Гриневецький і студентка — жидівка).

Людкевич був складною, але рівночасно винятково гармонійною людиною. При всій м'якості був дуже принциповий, демократичних поглядів дотримувався незмінно упродовж цілого життя. Тому вистачило його побачити, хоч би здалека, щоб відчувати душевне піднесення, а поговоривши — проїнятися ніжністю, делікатністю його натури, якоюсь майже дитячою наївністю — словом, чистотою душі.

Серед мистців винятково зустрічається така гармонійна постать, як Людкевич. Він і ззовні відзначався красою і шляхетністю високої постави та обличчя, і що найважливіше, його особисте життя і погляди цілком зливалися з його творчістю, що не є таким вже частим явищем.

Вже це зробило його винятковою фігурою у нашій культурі, але Людкевич був великим, насамперед, у її конкретних здобутках. З його іменем пов'язаний увесь розвиток музичної культури у Західній Україні від останніх років XIX сторіччя і до сьогоднішнього дня.

Він — перший в Галичині композитор-професіонал, збагатив українську музику творами всіх жанрів, починаючи від опер, симфоній і закінчуючи пісенними та інструментальними мініатюрами. Це також ораторії і кантати, симфонічні поеми і увертюри, скрипковий і фортепіанний концерти, камерно-інструментальні ансамблі, обробки народних пісень.

Станислав Людкевич. Stanislav Lyudkevych.

Станислав Людкевич, крім того, визначний педагог, музичний критик і музично-громадський діяч. Разом з Іваном Франком та іншими передовими західньоукраїнськими діячами він займався збиранням українських народних пісень і їх опрацюванням, брав дуже активну участь у організації музичної освіти, в діяльності співацьких товариств "Боян", "Сурма" і "Бандурист", та взагалі, ні одна культурна подія, ні один концерт чи ювілей не відбувалися без активної участі Людкевича.

У 1908-1915 рр. він був директором Музичного Інституту ім. Лисенка у Львові, від 1919 аж до смерті був викладачем (від 1939 р. — консерваторії), професором, керівником катедри, великим науковим авторитетом.

Людина передових, демократичних поглядів, він у своїй творчості постійно відображував національно-визвольні ідеї українського народу.

Вже у 1902 році Людкевич почав писати свою монументальну симфонію-кантату "Кавказ". Дев'ять років працював композитор над цим грандіозним твором. Образ Прометея поданий тут Шевченком як символ вічно живої сили людського духу, невмирущого народу. В чотиричастинному циклі для хору й оркестри, що охоплює широку гаму почуттів від похмурих, сумних, ліричних до саркастичних і напружених, збуджених образів — усе підпорядковується єдиній лінії симфонічного розвитку до героїчних окликів: "Борітеся — поборете!" Музика "Кавказу" захоплює суворого красою, ніжною ліричністю та героїчним поривом.

У 1934 році виник найвизначніший, поруч з "Кавказом" твір композитора — кантата "Заповіт" для хору й оркестри, одне з найкращих втілень у

музиці цього знаменитого вірша Шевченка. Хто хоч раз послухає “Заповіт” Людкевича, той вже не забуде хвилюючого патосу закликів до боротьби, опісля задушевного, просвітленого закінчення, що втілює мрії поета про нове життя. “Кавказ” і “Заповіт” — це справжні вершини таланту композитора і його громадського духу, вони належать до вищих осягнень української музики.

Головна ідея музики композитора, що проходить червоною ниткою крізь всі жанри — від опери до симфонії, до камерної п’єси і пісні, — це визвольна боротьба й свобода народу. Він гаряче відгукувався на найважливіші й хвилюючі події сучасності. Визвольні ідеї лежать в основі переважної більшості творів Людкевича. Це — “Вічний революціонер” до слів І. Франка, “Хор підземних ковалів”, що виникли на початку творчого шляху композитора, далі симфонічні поеми — “Каменярі”, “Дніпро”, “Мойсей”, “Довбуш”, однойменна опера. Сильні у нього також соціальні мотиви — у кантаті “Наймит” за поемою І. Франка, у названій вже опері “Довбуш” та в інших творах.

У багатьох творах радянського часу — хорових, пісенних, інструментальних постають образи радости життя, жанрові й пейзажні картини. Та насправді композитор подав тут раніше написані партитури, переважно під новими назвами. Це симфонічна поема “Пісня юнаків”, “Веснянки”, “Прикарпатська симфонія”, сюїта “Голоси Карпат”, нарешті останній — “Подвиг”, що раніше мав назву “Танець кістяків”. Композитор і в цих партитурах не відмовляється від героїчного патосу, але надає йому життєстверджуючий характер.

Обидві опери Людкевича — про борців-героїв. Перша з них — “Бар-Кохба”, залишилася незавершеною. Друга — “Довбуш” — про відомого карпатського ватажка, захисника бідного люду, відзначається драматичністю музики та яскравим карпатським кольоритом. Вона написана на лібретто самого композитора, що нерідко сам створював і тексти своїх творів.

Героїчні ідеї, тематика боротьби у творчості композитора характеризуються протиставленням двох первнів — напруженої динаміки і задушевного ліризму. Надхненною ліричністю пройняті не лише солоспіви та інструментальні мініатюри, але й героїчні твори, де вона особливо відчутна своїм контрастом з основними образами, як це ми бачимо, наприклад, у “Кавказі” і в “Заповіті”. Цілоком ліричними і навіть овіяними поетичною мелянхолією є такі твори композитора, як симфонічна поема “Мелянхолійний вальс” за одноіменною новелею Ольги Кобилянської, фортепіанна баркароля, тощо.

Проте навіть лірика Людкевича рідко обмежується чисто суб’єктивними мотивами. Найчастіше і в ній відчутна громадянська тема, драматичні образи. Так, у захоплюючій своєю мелодійністю коліскової “Спи, дитинко моя” звучить схви-

льований заклик до боротьби. Іншим характером відзначається лірика композитора у тих творах, де він безпосередньо втілює народні образи. Для них особливо типовим є світле відчуття життя. Вони захоплюють умілим підкресленням своєрідних рис української народної музики. Сюди належать фортепіанні і скрипкові п’єси, твори для камерного ансамблю і численні вокальні мініатюри для голосу і хору. Причому, багато з них написано так майстерно і з таким відчуттям національних рис, що важко відрізнити оригінальний твір композитора від обробки народного зразка. Неповторною красою відзначається обробка народної пісні для голосу з фортепіано “Ой співаночки мої” та авторська пісня “Одна голосенька, а друга німа”. Великою майстерністю, вмінням виявити найбільш істотне у народній музиці відзначаються хорові обробки Людкевича. Захоплюючись карпатським фолкльором, композитор залюбки звертається до лемківських пісень.

Кількість творів Людкевича настільки велика, що тут нелегко перелічити навіть кращі, основні з них. Два моменти визначають величезну вартість творчості Людкевича: це глибина його задумів та своєрідне, індивідуальне і разом з тим насправді національне їх здійснення. Підхід Людкевича до української народної музики зумовлюється щоразу поставленим творчим завданням, особливостями обраного жанру. Композитор, насамперед, прагне “окрилити” звучання народної пісні, піднести її на вершини злету людського духу.

Людкевич — романтик у кращому розумінні цього слова, у відтворенні через звуки патосу революційної боротьби, романтик у полум’яному служінні найшляхетнішим ідеалам сучасності.

Революційний патос і громадянське звучання виявилися у підкресленому прагненні композитора до величності вираження, до масштабності. У найдійовіших, драматично насичених творах Людкевича сучасність змісту зливається з виразністю мови, позначеною мудрою простотою. Відповідність музичних засобів задумові твору, глибинній ідеї тексту — ось що робить твори Людкевича такими життєвими і сучасними.

Не лише творчість Станіслава Людкевича, а й уся його прогресивна діяльність — пропагандистська, педагогічна, критична — мають велике значення для нашого мистецтва. Протягом багатьох десятирок років він виступав як передовий мистець, що вболівав за долю рідної культури. У саме своє сторіччя — 24 січня 1979 року, він захоплював нас своєю юною душею і світлим розумом. Щасливі ті, хто прожив хоч частину життя поруч з ним.

Та й сьогодні Людкевич є чудовим і яскравим прикладом для нашої молоді, як треба жити, працювати, горіти вічним вогнем і прагненням зробити все що найкраще для своєї Батьківщини, для народу.

ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КОНФЕРЕНЦІЯ ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ РЕФЕРЕНТУРИ СУА СУА — ВЧОРА, СЬОГОДНІ І ЗАВТРА

Учасники Організаційної конференції СУА. *Participants of the UNWLA membership conference in Philadelphia.*

За стараннями заступниці голови СУА для справ організаційних Софії Геврик, та Вільної членки Екзекутиви СУА і зв'язкової вільних членок, Оксани Фаріон, 7-8 листопада 1998 р. у приміщенні Українського Католицького Університету біля Філадельфії відбулася передконвенційна організаційна конференція.

Ціль конференції — обговорити сучасний стан нашої організації, познайомитися з минулим та подивитися в майбутнє, і, на основі цієї аналізи, розробити план праці приєднання нового членства.

Великі зміни в Україні останніми роками дуже відбилися на громадській праці діаспори. Потрібно застановитися і обговорити сучасні справи, прокласти основу та напрямні на майбутнє нашої організації. Висновки конференції дадуть напрямні для дискусії на 25-ій Конвенції СУА в Чикаго.

Конференція складалася з трьох сесій — «СУА — вчора, сьогодні і завтра», на якій обговорювано такі теми: 1. Сучасний стан СУА, 2. Потреби та зацікавлення молодшої жінки українського походження, 3. Потреби та зацікавлення ново-прибулих жінок з України, 4. Напрямні нашої організації напередодні 21-го століття, 5. Засоби для збільшення членства СУА.

У першій сесії доповідачами були Стефанія Вочок і Христя Навроцька. С. Вочок є членкою СУА від 1937 року, а до праці заохотила її мама, яка належала до СУА від 1933 р. і батько який вважав, що допомога своїм людям є дуже потрібна. Вона подала початки історії СУА в Америці, згадала основниці і працю, яку в цей час провадив СУА. У першу чергу це була допомога жінкам емігранткам, вдовам, сиротам і допомога Україні. СУА дав початок допомогівій акції ЗУАДК.

Доповідь Христі Навроцької відчитала С. Геврик. Х. Навроцька у своїй доповіді вказала на працю відділів і їхнє зацікавлення. Звернула увагу

на необхідність і способи приєднання нових членок, зв'язок з молодшими професійними жінками, та подавання вісток до преси про програми, які викликають зацікавлення.

Друга сесія — СУА сьогодні. Доповідачі: Анна Кравчук, Квітка Іваницька, Люба Більовщук.

Анна Кравчук своє членство в СУА завдячує своїй мамі — Почесній членці СУА Наталі Чапленко, яка казала: «Важливим є, щоб молоді українські жінки спілкувалися, ділилися проблемами та успіхами родинного чи професійного життя, розмовляли українською мовою, читали та підтримували українську пресу, особливо «Наше Життя» а все інше уложиться — громадський досвід приходить з часом».

Від заснування СУА у 1925 році по сьогоднішній час нашим завданням є даліше передавати українську культурну спадщину наступним поколінням в Америці. Передати гордість та любов до українського походження, мови, культури, традицій і релігії, а це зможуть виконати тільки нові ряди свідомих молодих союзниць. СУА має за собою 30 років успішної Стипендійної Акції — це не тільки допомога потребуючим учням та студентам, але також зобов'язання до вивчення української мови та культури на різних континентах.

На підставі свого досвіду вона дійшла до наступних висновків-аналізи членства: 1. Піонерки СУА, число яких зменшилося (1925), 2. Старші віком союзниці, які пам'ятають свою юність в Україні (1949), 3. Їхні дочки, народжені поза межами України, але виховані в українському дусі (1964), 4. Наступне покоління — жінки народжені в США (1980), 5. Новоприбулі з України, яких до 1991 року було відносно мало а тепер значно більше, 6. Третє а то й четверте покоління — жінки народжені в США, які вважають себе американками українського походження а не українками. У всіх вищезгаданих категоріях маємо членство у Відділах. У пер-

Ліворуч: Н. Петрик, З. Сохацька, К. Захарчук, І. Куровицька. From left, N. Petryk, Z. Sochatska, K. Zaharchuk, I. Kurowyskyj.

Ліворуч: Софія Вочок, Анна Кравчук. From left: Sofia Wochok, Anna Krawczuk.

шій категорії — переважають англомовні відділи, членки у старшому віці, яким тяжко зрозуміти нові засоби діяльності та прийняти зміни.

Проголошення незалежності України у 1991 р. емоційно вплинуло найбільше на другу категорію членства, бо раптом не стало їхньої довголітньої мети — боротьби за Україну. У третій категорії — сказала А. Кравчук — це мої ровесники, яких мабуть найбільше. Свобідно чуємося у двох світах в яких ми виросли — в українському та американському. Наступна категорія, членки, що вступили до СУА в 1980-их роках — краще чуються в американському англомовному оточенні. Багато з них одружені з чужинцями. І хоча стараються виховати дітей в українському дусі, більшість виховують їх у двох культурах. Незалежність України додала їм гордість до свого етнічного походження. Ново-прибулі з України, Польщі та інших країн поволі вступають в ряди СУА. Вони привчаються до нашої діяльності, але перше за все намагаються влаштувати своє особисте життя. Порада до розв'язки проблем є. Шануймо самі себе — тоді нас будуть шанувати. Гордімся своєю організацією — Союзом Українок Америки. Постійно пригадуємо членству про нашу діяльність — від Українського Музею в Нью-Йорку до сиріт під опікою Стипендійної акції та Суспільної Опіки. Від зв'язків, представництва в ООН до виховної, видавничої, екології і т. д. Немає іншої української жіночої самостійної організації в діаспорі яка б нам рівнялася.

Квітка Іваницька у своїй доповіді підкреслила, що підстави суспільного спілкування дало їй пластове виховання, а батьки втілили пошану і любов до свого та бажання допомагати іншим. Вона вважає, що праця в СУА мусить йти крок у крок зі змінами які наступають. СУА ставить високі вимоги до своєї організації, тому мусить мати відданих членок, яким треба дати відчуття, що вони є найважливіші, а їхню безкорисливу працю треба належно оцінити.

Люба Більовщук, — референтка стипендій

СУА від 1993 року сказала: "Найбільший вплив на мене мала моя товаришка, яка намовляла мене піти на засідання Відділу СУА. Працюючи з Анною Кравчук, коли вона була референткою стипендій, я побачила, що акції суспільної опіки і стипендій є такі різноманітні, що кожна членка може знайти задоволення у праці СУА в ділянці, яка їй найбільше відповідає. Думаю, що через особистий контакт можна багато зробити, а між членами треба провадити діалог. Розбіжність віку не робить різниці, найважливіше — це відношення одних до других і повага. Приготовляючись до конференції вона виготовила для своїх доньок і їх ровесниць запитник у справі приналежності до організації СУА, які висловили цікаві думки, в основному щоб їх трактувати як рівних членів, та що мати до них респект і довір'я.

Третя сесія — СУА завтра. Доповідачі: Ірина Куровицька, Ксеня Захарчук, Зор'яна Сохацька, Надя Петрик.

Ірина Куровицька, на підставі досвіду, вважає, що процес асиміляції торкає нас усіх і від нього не можна втекти, можна тільки дещо сповільнити процес. Засновниці нашої організації мали чітко усвідомлену мету та бачили майбутність СУА і, саме ця їхня візія, допомогла СУА проіснувати довгі роки. У наступному столітті членство СУА старшого віку подвоїться. Будемо мати три категорії членів: молодші, старші і членки похилого віку.

На сьогоднішню пору дві важливі причини стоять на перешкоді активної праці в СУА новоприбулих жінок з України. Перша — це матеріальні причини, друга важлива причина — це громадська інертність — прямий наслідок поневолення жінок в радянському режимі. В майбутньому членство СУА буде найперше турбуватися станом занецищення земної планети, нуклеарними і хемічними відпадками, які нищать здоров'я, у першу чергу дітей і старших.

Їх буде цікавити соціальний розвиток та економічний стан їхньої родини і держави. Будуть гордитися своїм українським походженням, бо Ук-

раїна стане могутньою Європейською державою і вони схочуть приблизитися до неї, тому бажання вивчати мову буде в них більше ніж в їхніх попередників. Вони затримують свої народні звичаї і традиції. Жінки — це велика сила, яку мусимо використати якнайкраще. І. Куровицька згадала про свою працю в Організації Об'єднаних Націй — як членка СУА вона продовжує репрезентувати такі неурядові організації: Світовий рух матерів, Міжнародну раду жінок та СФУЖО, є членом комітетів Комісії статусу жінки, родини, психічного здоров'я, ЮНІСЕФ і членом Міжнародного жіночого форуму.

Ксеня Захарчук — молодше покоління. Коли до мене звернулася моя свекруха, щоб я стала членкою СУА, я відповіла, що подумаю. Думала дев'ять років. Була молодою жінкою, докінчувала магістерку і мала сумніви як буду себе почувати у відділі, де є значна різниця віку. Після закінчення студій, професійного довілля, піклування дітьми та буденної праці я відчула, що мені щось бракує. Я здала собі справу, що мені треба мати час для себе. Час, коли я не є мама, дружина і професійна сила а тільки Ксеня, я сподівалася, що в СУА зможу відчувати вартість бути українською жінкою, йти слідами своєї мами і бабуні, я хотіла знайти своє коріння. На сходинах я відчула, що я є рівноправним членом громади а різниця віку не грає ролі.

Багато молодших вважає, що СУА — це організація для їхніх батьків. Вони не є ознайомлені з різноманітністю праці СУА. Треба дати змогу молодшим себе виявити. Більшість молодих мають закінчені професійні студії і є ознайомлені з сучасним питанням нашого довілля, тому можуть бути цінними членами СУА. Треба їх інформувати, що СУА модерна організація, яка дасть їм можливість бути собою, виявити свій талант і бути корисною для української справи, а при тому, дати українській жінці приємне і товариське життя поза домом.

Зор'яна Сохацька сказала:

“У Союзі Українок Америки я другий рік, але це моє продовження, бо початок ще в Україні, коли Союз Українок був відновлений в перші роки перебудови. Ми хотіли, щоб в Україні відродилася така жіноча організація як Союз Українок в якій працювали наші бабусі, що так багато зробили для культурної і політичної свідомості українських жінок до 1939 року.

Мене радо прийняв 43-ий Відділ СУА. Я зауважила, що мало молодшого покоління доповнює нашу організацію. Над тим питанням треба серйозно застановитися. Можливо причина в тому, що працю потрібно організувати в інший спосіб. Час міняється і СУА повинно мінятися та йти з духом часу. Коли нічого не міняти — організація приречена на вимирання.

Велика надія на новоприбулу еміграцію, хоч до них є вимоги, а подекуди й докори, що національно несвідомі, виховані в комуністичному

душі, думають лише про гроші і т. п.

Звичайно, є й такі, але є і інші, які хочуть належати до української громади, потребують контакту з українцями які тут живуть і їх треба підтримати. В перші роки побуту у них виникають великі потреби — чужі обставини, мова, утримання родини, тощо.

Коли їх відкинемо — вони вживуться в американське середовище і тоді тяжко буде їх притягнути до української громади. Для новоприбулих СУА повинно бути часточкою України, де вони зможуть почути себе більш певно на американській землі, бо знають, що за ними стоїть організація. Уважаю, що добре мати контакт з американськими жіночими організаціями, щоб познайомитися з їхнім способом праці, та знайти їх з нашими справами і справами України. Добре було б, щоб кожний Відділ налагодив зв'язок зі СУА в Україні, де відділи невеликі, і не скрізь мають розуміння та підтримку. Це піднесло б їх на душі, а допомога, яку посилаємо, потрапить тим людям, які цього потребують”.

Надя Петрик — юрист, розповіла про тяжкий початок перебування в Америці. Родина, дитина і фізична праця негативно впливали на її самопочуття, тому в цей час тяжко було думати вступати в будь-яку організацію. Згодом — школа, наука, яка вимагала багато часу і посвятити, не дала можливості на особисті приємності.

На сьогодні, вважає, ще не досягнула своєї мети, бо не працює як юрист, але обставини дещо змінилися, вона володіє англійською мовою і працює в бюро. Рада, що мала нагоду брати участь у конференції та ближче познайомитися з працею СУА.

Після дискусії і запитів Софія Геврик подякувала доповідачам і всім присутнім за участь у конференції.

Підсумовуючи перебіг конференції, вона сказала, що відчувається, що союзники гордяться своєю приналежністю до СУА, і важливим є бути у гурті та творити добро іншим. Мусимо мати повагу і респект до себе, мати позитивні думки для себе, дітей і внуків. Треба концентруватися на якомусь цікавому проєкті, який допоможе приєднати молодше покоління. Залежить від того, як ми проведемо працю тепер, так буде виглядати діяспора у 2000-му році.

Анна Кравчук, голова СУА, подякувала організаторам Софії Геврик, Оксані Фаріон і Христі Іжак за цікаво підготовлену конференцію, вручила відзначки СУА новим членкам СУА — Зор'яні Сохацькій (43-ий Відділ), Наді Петрик (90-ий Відділ) і Надії Кохан (54-ий Відділ), яких присутні привітали оплесками. Слід сказати, що конференція була успішною, кожний мав змогу висловити свої думки, подати ідеї та зацікавитися з працею інших відділів. Молитвою “Отче наш” закрито конференцію.

Ярослава Рубель

РІЧНІ НАРАДИ СФУЖО

Учасниці річних нарад СФУЖО.
Зліва: Ярослав Рубель, Маруся Бек, Орися Лончина,
Ірена Сенік, Ольга Ставнича, Анна Кравчук.

Річні наради СФУЖО відбувалися від 30 жовтня до 1 листопада 1998 р. у приміщенні Свято-Миколаївської церкви в Торонто, Канада.

У п'ятницю, 30 жовтня, пополудні розпочали наради статутова і фінансова комісії.

У суботу 31 жовтня 1998 р. річні наради відкрила голова СФУЖО Оксана Соколик молитвою "Отче Наш" та привітала присутніх голів складових організацій, представниць і референток. Відчитала програму нарад яку прийнято.

З нагоди 50-ліття СФУЖО почесна голова СФУЖО Лідія Бурачинська надіслала привіт, який передала заступниця голови СФУЖО Наталія Даниленко.

У нарадах взяли участь: Канада — ЛУКЖК, ОУК, ЛУК. США — СУА, УЗХ, ОЖОЧСУ. Європа — ОУ Бельгія, ОУЖ Велика Британія, УЖТ Швейцарія, СУ Польща та членки ексекютиви і референтки управи СФУЖО.

Зареєстрованих було 34 делегатки з 49 голосами.

У програму нарад входили звіти складових організацій і пляни праці на 1999 р. членів управи і референток СФУЖО.

Після дискусії прийнято пляни праці членів управи СФУЖО та бюджет на 1999 р.

У делегації Союзу Українок Америки були Анна Кравчук — голова СУА, Ольга Тритяк — заступниця голови СУА, Ірина Куровицька — заступниця голови СУА, Ярослава Рубель — член ексекютиви СУА у справах преси, Ольга Ставнича — зв'язкова СФУЖО, Ірина Руснак — член Контрольної комісії СФУЖО, Наталія Даниленко — заступниця голови СФУЖО. О. Ставничу вибрано до Верифікаційної комісії, Я. Рубель до Комісії постанов.

Ольга Тритяк дарує Оксані Соколик книжку
"Природа і ми".
Olha Trytyak presents NFUWO President, Oksana Sokolyk
with "Nature and Us".

Святкування Золотого ювілею СФУЖО відбулося у суботу 31 жовтня 1998 р. в залі Інституту Св. Володимира.

Оксана Соколик, голова СФУЖО, відкрила святковий бенкет. У своєму слові підкреслила великі досягнення СФУЖО та зазначила, що: — "здорове зерно, засіяне нашими посестрами 50 років тому потрапило на урожайний ґрунт та дало добрі плоди". Сьогодні 21 складових організацій діють на чотирьох континентах у тринадцяти державах.

Молитву провів преосвящений Владика Корнелій — єпископ Української Католицької церкви. Ведуча програмою святкового бенкету Христина Бідяк, заступниця голови СФУЖО, представила почесних гостей.

Привіти склали: Микола Кириченко — Генеральний консул України, Василь Самець — заступник голови Світового Конгресу Українців, Марія Шкамбара — голова Конгресу Українців Канади, Торонто.

Святкове слово виголосила д-р Маруся Бек, почесна членка СФУЖО і СУА. Маруся Бек — приклад не тільки для старших але і для молодого покоління. Її ентузіязмові, любові до усього що українське, а понад усе бадьорому настроєві до праці, може позавидувати не один громадський діяч. Говорила гарною українською мовою, без записок, у великому піднесенні, тому з увагою прислуховувалися присутні кожному слову, яке вона виголошувала. Бурхливим оплескам не було кінця, а вставання з місць тільки підтвердило, що Маруся Бек — надзвичайна жінка.

Другою надзвичайною подією було відзначення героїні Ірини Сенік, грамотою СФУЖО, яку вручила голова СФУЖО Оксана Соколик.

Ірина Сенік приїхала на запрошення Американського комітету "100 героїнь" в Рочестері. Цей комітет був створений після того, коли жінки Америки брали участь у 4-ій Всесвітній конференції ООН у справах жінок в Бейджінгу 1995 р.

Їхнім бажанням було відзначити сто жінок з цілого світу, які діяли з посвятою та відвагою, щоб здобути свободу і рівноправність жінки, ризикували своєю працею і здоров'ям а часто життям в боротьбі за права жінок, а тим самим стали прикладом до наслідування у боротьбі за людські права. Комітетові "100 героїнь" в Рочестері, Світова Федерація Українських Жіночих Організацій представила відому поетесу, довголітнього політичного в'язня радянських таборів, члена Гельсінської групи Ірину Сенік на почесне відзначення.

Зголошених від різних жіночих організацій було понад 1000, з них вибрано сто героїнь світу. У тому списку знаходимо ще такі українські імена: Ірена Стахів-Теофілія, Ірина Стасів-Калинець і Тетяна Захарова. Болюче було слухати коротку розповідь Ірини Сенік про її життєвий шлях по тюрмах і засланнях. Судили її за це, що писала українською, а не російською мовою.

Присутні щиро вітали Ірину Сенік.

З нагоди святкування 50-ліття СФУЖО відзначено наступних:

1. Галину Шафовал, колишню голову Об'єднання Жінок "Просвіти", Аргентина.
2. Ольгу Штайнер, голову Об'єднання Українських Жінок Німеччини.
3. Головну управу організації Українок "Відродження", Аргентина.
4. Мр Аріядну Стебельську, Ліга Українок Канади.
5. Павлину Різник, Український Золотий Хрест, США.
6. Євгенію Бовкаловську-Мазепу, Жіноча організація при Хліборобсько-освітньому союзу, Бразилія.
7. Мр Ярославу Зорич, почесну голову ОУК ім. Ольги Басараб, редактора журналу

"Українка в Світі".

8. Валентину Кузьмич, колишню голову Об'єднання Українських Православних Сестрицтв, США.

9. Уляну Целевич-Стецюк, Об'єднання Жінок Оборони Чотирьох Свобід України, США.

10. Віру Бучинську, колишню голову ЛУКЖК, редактора журналу "Наша Дорога".

11. Віру Смереку, голову ТУЖ ім. Олени Теліги, Англія.

12. Лідію Гаєвську-Денес, Союз Українок Австралії.

13. Ірину Сенік, поетесу, довголітнього в'язня ГУЛАГу, члена Гельсінської групи, відзначену світовою нагородою "100 Героїнь".

14. Софію Сидор, колишню голову Об'єднання Українок Бельгії.

15. Ольгу Бандуру, колишню голову Союзу Українок Аргентини.

16. Василену Гординську, довголітню зв'язкову Фінансової Комісії Америки.

17. Володимирі Балій, колишню голову Союзу Українок Польщі.

18. Зою Нижанківську, голову Українського Жіночого Товариства Швейцарії.

19. Олену Процюк, Союз Українок Америки, США.

20. Анастасію Остапук, колишню голову ОУЖ, Велика Британія.

У часі бенкету в мистецькій програмі взяли участь солістка Віра Мартинець і Мирослава Зіль яка прочитала вірш Лесі Храпливої-Щур присвячений 50-літтю СФУЖО.

У неділю громадянство мало нагоду вислухати серію доповідей "СФУЖО у майбутньому" в якому брали участь д-р Зоя Хижняк (Київ) — "Жіночі Організації України і їхня роль у відродженні України", д-р Тетяна Беднажова (Прага) — "Русини-українці одна національність", Оксана Соколик, голова СФУЖО — "В 50-ліття СФУЖО", Лєся Дяківська (Лондон) — "Зміцнім діаспору — допоможемо Україні".

Ярослава П. Рубель

КОНКУРС ФОНДУ ІМ. ЛЕСІ І ПЕТРА КОВАЛЕВИХ

ЗАВЕРШЕННЯ ЛІТЕРАТУРНОГО КОНКУРСУ ІМ. ПЕТРА І ЛЕСІ КОВАЛЕВИХ

Жюрі Конкурсу ім. П. і Л. Ковалевих за 1997 рік у складі професорів Юрія Луцького, Наталії Кононенко і Тамари Гундрурової, признало цю нагороду за прозові твори трьом молодим письменникам з України. Всі троє пишуть у різних жанрах і всі різняться один від одного. Юрій Андрухович, Софія Майданська та Оксана Забужко, лавреати нагороди ім. Лесі та Петра Ковалевих за 1997 рік, широко відомі в Україні. Та й читачам "Нашого Життя" не треба їх представляти.

Всі три автори вже мають за собою поважний літературний доробок. Ю. Андруховича "Рекреації" якраз перекладені на англійську мову а його "Московіяда" вдало поєднує чіткий опис життя українця в радянській Москві з гострою сатирою. О. Забужко, поет та філософ, відзначена за свої короткі оповідання в яких розглядає переплетені долі своїх трьох героїнь. С. Майданська, відома в Україні своїми театральними дійст-

Закінчення на стор. 26

ВІСТІ З ЦЕНТРАЛІ

ВІТАЄМО!

Управа і членки 56-го Відділу СУА в Норт Порт, Флоріда вітають у своїх рядах нових членок: д-р Марію Дицьо, Євгенію Голуб, Любов Інґрем, Катерину Кобрин, Раїсу Мельник, Мирославу Наливайко, Галю Поритко, Тетяну Сілецьку, Рому Стецьків Льонг, Олену Яримович, Роксолянну Яримович.

Всім бажаємо приємної і успішної праці.

Зустріч у Вашингтоні. Голова СУА Анна Кравчук, Посол України до США Антон Бутейко. Anna Krawczuk and Ambassador from Ukraine to USA, Anton Buteiko.

18 грудня 1998 р. Вашингтон, Д.К. На запрошення новопризначеного посла України до США Антона Бутейка, разом із керівниками українських американських організацій, голова СУА Анна Кравчук брала участь у зустрічі в Посольстві України до США. Аскольд Лозинський репрезентував УККА і СКУ, Ігор Гавдяк — УАКРаду, Уляна Дячук — Український Народний Союз, Наталія Даниленко — СФУЖО (заступниця голови на США), Іван Олексин — Братський Союз та інші. Після вступного слова А. Бутейка, представники організацій мали нагоду скласти привіти та висловити свої думки. У великій більшості переважали питання стосовно політичної та економічної ситуації України, дипломатичних відносин між Україною і США, а також позиція України у відношенні Іраку. Як і попередники, посол Бутейко підкреслив, що Україна старається стати рівним партнером з іншими державами, включно із США, а також держава особливо звертає увагу на міжнародну торгівлю і т. п.

А. Кравчук привітала посла А. Бутейка від нашого членства, зазначаючи, що СУА турбується долею дітей та жертв Чорнобиля, допомогою потерпілим від повені на Закарпатті та справою торгівлі жінок. Голова СУА запитала, чи уряд України робить заходи (крім закону, що вийшов у квітні 1998 р.), щоби запобігти та зупинити сексіндустрію. Посол признав важливість наших турбот, які не є легкими для розв'язання.

Святкове засідання Округної управи Н.Дж. Ліворуч: Марія Полянська, Софія Андрушків, Анна Кравчук. Maria Polanskyj, Sofia Andrushkiw, Anna Krawczuk.

11 січня 1999 р. Ірвінгтон, Н.Дж. Голова СУА Анна Кравчук брала участь у святковому засіданні Округної управи Нью-Джерзі. Голова Округної управи Марія Полянська привітала всіх присутніх та попросила заспівати колядки. При засвічених свічках яскравіли вишиванки на жіночих сорочках. Олена Мельничук віншувала. Головною гостею була Почесна членка СУА Софія Андрушків. Голова СУА вручила їй грамоту 7-го Конгресу СКУ з нагоди 30-ліття Стипендійної Акції СУА. А. Кравчук розказала про початки стипендійної допомоги до Польщі, які так віддано започаткувала та довгі роки, до 1982 р., вела Софія Андрушків з допомогою свого 28-го Відділу СУА. Вона підкреслила, що необхідно пам'ятати, що це було під час комуністичної влади, коли у Польщі переслідували українців. Тепер далекоглядність піонерок, таких як Софія Андрушків, увінчалася успіхом тому, що багато колишніх стипендіатів, стали науковцями і у своїх творах розкривають перед світом реальність часів перед і після Другої світової війни. Для прикладу книга авторства Богдана Гука "1947", докторська праця Мирослава Сича, о. Богдана Праха та інших. Софія Андрушків була дуже зворушена найвищою нагородою наданою Світовим Конгресом Українців. Присутні також раділи з признання довголітньої, безкорисливої праці на користь українському народові розкиненому у діаспорі.

ПОЧЕСНА ЧЛЕНКА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ
ІРИНА ЧАЙКІВСЬКА

Ділимося сумною вісткою з великою союзнянською громадою, що 6 грудня 1998 р. несподівано відійшла у вічність довголітня членка 70-го Відділу СУА в Пассейку, Н.Дж. **бл. п. Ірина Чайківська**. Вона була відданою членкою від першого дня заснування нашого Відділу аж до останнього дня життя. Вістку про її відхід ми всі сприйняли з великим болем.

Ірина Чайківська, з дому Хойнацька, народилася у патріотичній українській родині 4 грудня 1917 р. у Львові. Її молоді роки проходили у теплій родинній атмосфері. Після навчання у гімназії Сестер Василіянок закінчила студії права магістерським дипломом Львівського університету.

Всі впорядковані життєві задуми перервала Друга світова війна. Родина Хойнацьких подалася у скитальську мандрівку, яка привела до альпійської околиці Тиролю — Інсбруку, де Ірина одружилася з інженером Богданом Чайківським. Опісля родина мешкала в таборі Ляндек, у французькій зоні. Не зважаючи на важкі матеріальні обставини, які існували у цьому таборі, пані Ірина активно включилася в організацію Пласт. Вона стала Красвою коменданткою, а опісля, в Ляндеку кошовою аж до виїзду до Америки. В Америці, в Кліфтоні — кошовою пластової станиці в Пассейку, а також членкою 70-го Відділу СУА. У Відділі була головою, заступницею голови, скарбником, писала статті про наші імпрези до журналу "Наше Життя". В Окрузі Нью-Джерзі була головою Окружної управи, довголітньою секретаркою Головної Управи СУА і головою Видавничої комісії конвенційних книжок СУА. За свою довголітню, віддану працю нагороджена Почесним членством Союзу Українок Америки. Слідкувала уважно за працею СУА — тишилася успіхами, журилася нев-

дачами. Цікавилась життям в Україні. Була небайдужою до громадсько-політичного і науково-культурного життя нашої американської діаспори. Підтримувала всіх щедрими датками. Ім'я подружжя Чайківських було завжди на всіх збіркових листах СУА і інших українських установ. Були ентузіастами Українського Музею в Нью-Йорку і, тут знову, бачимо їхні великі дотації. Пані Ірина глибиною своєї душі раділа і чекала на завершення будови будинку Музею. Саме через це велике бажання, наш Відділ провів і поводить у її пам'ять збірку на Український Музей.

Після панахиди в похоронному заведенні Будназа у Кліфтоні промовляли особи які були поєднані з Іриною Чайківською громадською працею. Всі щиро ділилися споминами про спільну працю з нею.

Промовляла голова СУА Анна Кравчук, голова Окружної управи Нью-Джерзі Марія Полянська, директор Українського Музею Марія Шуст, від пластової станиці Пассейк Марія Бакалець, від пластового куреня "Ті, що греблі рвуть" Є. Мілянч. Всі підкреслювали, що в особі пані Ірини вони втратили велику українську патріотку, добру подругу. Кліфтонська громада усвідомлює, що відійшла велика громадянка.

Перед останнім актом розлуки, в Бавнд Бруку найбільше зворушливо прощалися з бабусею троє онуків — Гілен, Матей і Дем'ян. Вони українською мовою написали прощальні слова, і хоча походять з так званого мішаного подружжя — українська мова для них є рідною. Вони розуміють велику заслугу люб'ячої, терпеливої бабусі.

На тризні прощалися з І. Чайківською її приятелі — Уляна Любович-Старосольська, Олександра Кіршак, 70-ий Відділ прощальним словом голови О. Бобиляк, яке прочитала Ольга Мочула. Юрій Яцикевич прочитав свою поезію присвячену пані Ірині, Ольга Гнатейко, її довголітня приятелька, сказала своє зворушливе слово. Спомини всіх були сповнені теплом до людини доброго серця, товариської, все готової допомогти словами розради, співчуття чи іншим.

На закінчення відспівали пластову пісню "Ніч вже йде". Багатьом ця пісня навіяла спомини молодости.

Її відхід з громади, з Союзу Українок Америки, з нашого Відділу, відчуваемо всі. Нам буде бракувати її ентузіазму, готовости допомогти у всіх задумах Відділу. Відійшла від нас тихо, несподівано. До Господа. Між нами залишилася ще одна болюча прогалина і добрий спомин.

ВІЧНА ЇЇ ПАМ'ЯТЬ!

Ольга Буртик.

OUR LIFE

Monthly, published by Ukrainian National Women's League of America, Inc.

FEBRUARY 1999

Editor: TAMARA STADNYCHENKO

NEWS FROM UNWLA HEADQUARTERS THE UNWLA NATIONAL BOARD

Seated from left: VP Martha Bohachevsky Chomiak, Luba Bilowchtchuk, VP Olha Trytyak, President Anna Krawczuk, Michael Savchak, Joanna Ratych and Maria Odezhynska. Second row from left: Olena Matvijishyn, 25th Convention Committee Chair, Irena S. Oleksiuk, Jaroslawa Rubel, VP Iryna Kurowyckyj, Maria Polanskyj, Lidia Czernyk, Lubomyra Kalin, Theodozia Kushnir, Irena Chaban, Iwanna Szkarupa, Alexandra Kirshak, VP Sophia Hewryk and Oxana Farion. Third row from left: Maria Rakowsky, Barbara Bachynsky, Nadia Cwiach, Taissa Turiansky, Maria Pazuniak and Maria Rudyk.

October 17-18. Bridgewater, NJ. An annual UNWLA National Board meeting was held at the Days Inn. Besides reports from members, the agenda included preparations for the XXVth Convention that will be held May 28-31, 1999 at the Westin O'Hare Hotel near Chicago. The hotel is located at 6100 N. River Road, Rosemont, IL 60018 (tel: 847-698-6000; fax: 847-698-3522). The registration fee of \$75.00 per delegate and the Convention Program were approved. On the second day of deliberations, Michael Savchak, son of the late Honorary President Maria Savchak, ceremoniously presented a check in the amount of \$5,000.00 bequeathed by his mother toward a UNWLA

publishing project.

October 25, 1998. Philadelphia, PA. 50th Anniversary of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations. The keynote speaker was Oksana Bryzhun Sokolyk, President of WFUWO, who came from Toronto for the occasion. Professor Zoja Khyzhnyk also spoke. MC for the event was UNWLA VP Iryna Kurowyckyj. Harpist and member of UNWLA Branch 86, Odarka Polanskyj Stockert played on the 17th century harp, while Marta Wasyltziv recited 50th anniversary poem written by poetess Lesia Chraplyva Shchur. Former Senator Robert Dole made an unexpected appearance.

October 30 to November 1, 1998. Toronto, Canada.

Annual meeting of the World Federation of Ukrainian Women's Organizations with President Oksana Sokolyk presiding. Besides reports of member organization presidents, plans presented by various Committee Chairs were approved. UNWLA VP Olha Trytyak presented Ms. Sokolyk with the "Nature and Us" book, WFUWO VP Natalia Danylenko informed those present that she and her husband Ivan Danylenko had funded a room, to be used as a women's library, at the Mohyla Academy in Kyiv. Mrs. Danylenko appealed to all WFUWO members to send their publications, past and present, to the Academy. One of the big events of the meeting, was the acceptance of the Ukrainian Women's Organization from Prague, Czech Republic, into the fold of the WFUWO. Honorary Member of the WFUWO and the UNWLA Mary V. Beck was the keynote speaker. Honorary guest was Irena Senyk of Ukraine. Upon recommendation of the WFUWO, Irena Senyk was chosen one of the 100 heroines of the world by an American women's organization in Rochester, NY, where she personally received the award. Her speech at the banquet focused on the suffering of dissidents in Ukraine including her own 34 year incarceration under the Soviet regime.

Odarka Polanskyj Stockert and Marta Wasyltziv.

November 3, 1998. New York, NY. At the Ukrainian Institute of America, Inc., representatives of Ukrainian American organizations of the New York metropolitan area came together to bid farewell to Ukraine's

*Seated from left: Mrs. Lesawyer, Ulana Diachuk, Maria Shcherbak, Anna Krawczuk, Ambassador Jurij Shcherbak. Standing from left: Jaroslawa Rubel, Nadia Sawczuk, Lidia Krushelnycka, Chrystia Nawrockyj, Olena Prociuk and Iryna Kurowyckyj
3rd row: Lesia Goy, Anna Rak, Oleksandra Kirshak, Taissa Turiansky.*

Photo by Roma Sochan Hadzewycz, editor in-chief of the "Ukrainian Weekly".

Ambassador to the US Dr. Jurij Shcherbak and Mrs. Maria Shcherbak as they prepared for their return to Ukraine. President Anna Krawczuk gave a brief speech and thanked the Ambassador and Mrs. Shcherbak for everything that they have done for the UNWLA. Mrs. Krawczuk presented them with seven copies of "Nature and Us". Walter Nazarewycz, president of the Ukrainian Institute of America, presented the couple with a gift and in his farewell speech thanked them for their understanding and cooperation. Editor-in-chief of *The Ukrainian Weekly* and UNWLA member Roma Sochan Hadzewycz photographed the event.

November 9, 1998. New York, NY. The National Council of Women of the United States held its Board of Directors Meeting. UNWLA VP Olha Trytyak represented the UNWLA and gave a report. She also presented Vera Rivers, president of the NWC/USA with the book "Nature and Us" from the international contest for children and youth that she had administrated.

November 1998. Matawan, NJ. Victor Satzewich, Associate Professor of the Department of Sociology of McMaster University in Hamilton, Ontario, Canada, visited the UNWLA Scholarship Program Office. The purpose of his visit was to learn more about the UNWLA, its history and activities, for a comparative study between the UNWLA and its Canadian counterparts. UNWLA president Anna Krawczuk presented him with the UNWLA 1996 Convention Book and other material.

December 2-6, 1998. Toronto, Canada. The 7th Ukrainian World Congress was held at the Weston Harbour Hotel. Askold Lozynskij of the USA was elected President for a five year term. Representing the WFUWO, Anna Krawczuk was elected a member of the Presidium. Olha Trytyak was chosen 2nd VP of the Social Welfare Committee of the WCU, and Lidia Czernyk was selected member of its auditing committee. The 7th Congress Presidium was chaired by Taras Pidzamecky and Anna Krawczuk was elected second of the six vice presidents, Barbara Bachynsky — recording secretary. It was a great honor for the UNWLA to have two members of its Executive Committee elected to the Presidium. There were four round table sessions and Anna Krawczuk was moderator of Panel 2, "The Ukrainian Diaspora in the New Era." Moderators of the other sessions were V. Pedenko, Y. Kulas and M. Diakovskij.

Recommended by WFUWO President Oksana Sokolyk, the UNWLA Scholarship Program was one of eight recipients of the highest WCU award -- the medal of St.

From left: NCW/USA President Vera Rivers, UNWLA VP Olha Trytyak and NCW/USA VP for the Environment Tamra Raven.

From left: Professor Victor Satzewich, Anna Krawczuk and Orysia Jacus, UNWLA Scholarship Program Treasurer.

Anna Krawczuk, Oksana Sokolyk and Luba Bilowchtchuk.

*Presidium of 7th Worlds Congress of Ukrainians.
From left: Secretary Natalia Holowata, VP Stefan Romaniw (Australia), VP W. Shevchuk (Canada),
President Taras Pidzamecky, VP Anna Krawczuk (USA), VP Levko Dovhovych (Slovakia),
VP Irena Spiech (Germany), and Recording Secretary Barbara Bachynsky (USA),
(not on photo: VP Jose Welgacz Junior (Brazil)).*

Volodymyr the Great. Citations were given to six UNWLA members whose countless volunteer hours, foresight, determination and understanding contributed to this unique and largest student scholarship program in the diaspora: Anna Krawczuk, Maria Chymynec, Teodozia Sawycka, Sophia Andrushkiw, Vera Mycio and Luba Bilowchtchuk (UNWLA Scholarship Program Chair). At the banquet, Ms. Bilowchtchuk expressed her gratitude to the World Congress of Ukrainians for such high recognition. Our sincere thanks to WFUWO president Oksana Sokolyk for the recommendation.

December 18, 1998. Washington, DC. At the invitation of Anton Buteiko, Ukraine's new Ambassador to the United States, a meeting was held at the Embassy of Ukraine. In his welcoming speech, Ambassador Buteiko welcomed the leaders of the Ukrainian American community and expressed his willingness to work with them. The UNWLA was represented by President Anna Krawczuk. In her welcoming speech, she emphasized the concerns of the UNWLA: health and welfare of children, victims of Chernobyl, the flooding in Transcarpathian Ukraine, and trafficking in women. Mrs. Krawczuk asked the Ambassador what steps are being taken in Ukraine to enforce the law and curtail the sex industry. Among other community representatives were UNA President Ulana Diachuk, Vice President of the WFUWO for the USA Natalia

Danylenko, UCCA and UWC President Askold Lozynskyj, and UACC President Ihor Gawdiak.

January 11, 1999. Irvington, NJ. The UNWLA Regional Council of New Jersey held its holiday meeting at the Ukrainian National Home. Regional Council President Maria Polanskyj welcomed guests and extended best wishes for the coming year. Olena Melnychuk recited Ukrainian Christmas and New Year's wishes (vinchuvannia). In this festive mood, UNWLA President Anna Krawczuk presented Sophia Andrushkiw with a citation from the World Congress of Ukrainians. Mrs. Andrushkiw was one of the recipients of the UNWLA Scholarship Program award which had been presented during the 7th Ukrainian World Congress. In an informal speech, Mrs. Krawczuk expressed gratitude to Mrs. Andrushkiw, a member of UNWLA Branch 28, for her foresight in assisting Ukrainian students in Poland. Now, more than 30 years later, the success stories of the program are surfacing in historical books written by former scholarship recipients, like Bohdan Huk's *1947*. She also shared her memories of a 1989 trip to Poland with the late Vera Mycio, whose name is also on the citation. Also attending was UNWLA VP Olha Trytyak, Honorary President of the UNWLA New Jersey Regional Council. The warm and friendly atmosphere was felt long after the meeting ended.

UNWLA'S INTERNATIONAL CONTEST "NATURE AND US" BOOK

Forward by ANNA KRAWCZUK, President

"The Earth has not many children. The Earth has but One Child -- which is All of Us. We are all children of the Earth. We are all Children of God and we are all One on the Planet. Let us pray for the Earth. It is absolutely necessary to work together to protect the Planet. We see the World and the many hands that are sustaining the World. The World is like a ship. Let us be the stewards of the Ship. The whole World is One. We are all part of the World. God is helping all of us -- and our Message should be beyond this room because God has made this possible..."

Maya Traditional Spiritual Elders, United Nations Statement, November 1993.

(Source: N.L. Thomas, The People's Paths home page).

On February 26, 1971, Secretary General U Thant signed an Earth Day Proclamation for the celebration of Earth Day on March 21, 1971, the vernal equinox, on the first day of Spring in the Northern Hemisphere. A message was issued in connection with the observance of Earth Day and at a private ceremony at United Nations Headquarters, the Peace Bell was rung. The ceremony was at 2 p.m. on Sunday, March 21, 1971 (1900GMT), the hour of the signing of the United Nations Charter in San Francisco on June 26, 1945. It was in San Francisco's City Hall that the Earth Day proposal was approved in October 1969. The emphasis in the proclamation was on ensuring that the delicate balances of nature, essential for world survival, be a global effect.

The People Proclamation was signed by Judith Hollister, Luther Evans, Estelle Feldman (Ireland), David R. Brower, Arvid Pardo (Malta), Margaret Mead, Eugene McCarthy, John Gardner, Mike Gravel, Hugh Scott, Buzz Aldrin, S. Ol. Adebo (Nigeria), U Thant (Ceylon), Maurice Strong (Canada), Y. Fukushima (Japan), Rene J. Dubois, Lubos Kohoutek (Czechoslovakia), Buckminster Fuller, Mark Hatfield. From 1990-1996, signatures were added: John Denver, Robert Muller (France), Edward Abramson, Isaac Asimov, Aly Tymour (Egypt), Anatoly N. Berezovoi (Russia), Cynthia Lannon (UK), Stan Lundine, David Dinkins, Oscar Arias (Costa Rica), Audrey McLaughlin (Canada), George Fernandes (India), Carlos Salinas (Mexico), Yasir Arafat (Palestine), Yehudi Menuhin. Each signer of this People Proclamation agreed "to seek to help change Man's terrible course toward catastrophe ... to provide an opportunity for the children of the disinherited poor to obtain their rightful inheritance in the Earth, and to observe Earth Day with reflection and actions that encourage a new respect for Earth ... in a global Earth Hour -- a silent hour for peace ..."

Each year since that time, Earth Day Peace Bell Ceremonies at the United Nations (March 20-21) have brought together leaders of East and West in a common goal -- to think and act as trustees of Earth.

In 1998 Earth Day was on Friday, March 20 -- Equinox, Nature's day all over the world. As a new year begins in ancient China, England, Persia, Egypt, North and

South America at the moment of Equinox, the Sun is setting at the South Pole and rising at the North Pole. It is on this day that the winners of the UNWLA, Inc. International Contest "Nature and Us" were announced, thus giving our organization an opportunity to participate in and celebrate Earth Day with the world. Like the 1994 Contest "The Year of the Family 1994", "Nature and Us" was the brainchild of UNWLA Vice President Olha Trytyak, who also volunteered to administer the same. And again, it was a big success with the participation of 693 young people, ranging in age from 7-16, from the USA, Canada, Brazil, England, Slovakia, Yugoslavia. More than half of them were from Ukraine. I encourage our readers to peruse this book carefully and learn from the children, for theirs is unadulterated wisdom. All their senses are pure -- they see the beauty of nature and the ugliness of its destruction, they hear the birds singing, and they also feel the dead silence, they smell the flowers and they smell the fires, they taste the water and they see and feel pollution, and they know what is good and they realize what is bad in their immediate environment. They understand that prevention and protection of Mother Earth is mandatory for their own survival and that of future generations. From the entries submitted, it is clear that none of them want to see or live through another tragic nuclear disaster similar to the one in Chernobyl, Ukraine, on April 26, 1986. We believe that they will become the keepers and protectors of our Planet Earth. Their children will be educated to love and cherish God's greatest gift to all mankind -- The Earth.

On behalf of the Ukrainian National Women's League of America, Inc., I thank all of our sponsors, organizations, school teachers, judges, and everyone who in any way added to the success of this contest. We know that without your support, this would not have been possible. Most of all, we are grateful to the participants from all parts of the globe for the drawings and essays that taught us all about the global environmental pollution -- and about solutions to eliminate it. I congratulate Olha Trytyak for another job very well done. We are very proud of you, Olha, as you are proud of the young participants in the UNWLA Contest "Nature and Us".

PRIME NUMBERS

For Dora and Daren, For Tania and Luca

Marriage brings nothing in itself.

Even when virtual and wished for
its reality carries no guarantees

Yet marriage survives the linguistic mix of its wording
wending through compendia of deconstructing dons
who Donne do shake the lightning of sharp cynics --
directed to the self to mar the vir, the virtue and the woman.

Marriage survives the glitter and the pomp,
the blessing and the blessed,
the happening or happenstance,
the simple and the grand.

Marriage is much more.

-- it is the vortex, the refraction, the text and the reader, self and all --

That is its joy and its chievement.
Reflecting friendship,
light,
making the flat oblique,
and the frazzled frayed fabric of frustrations a fustian of fantastic fun.

Marriage refracts tears and fears into its constituent fragments of light.

It deconstructs words into emotions,
and emotions into the twinned selves of Hymen's double helix.

Let marriage be the spice of both your lives,
the incarnation of an abstraction,
where two primes prime unending depths of life..

-- Martha Bohachevsky Chomiak

SMOLIAR WINS 1998 KOVALIV PRIZE

by MARTHA BOHACHEVSKY CHOMIAK

Liudmyla Smoliar

The Lesia and Petro Kovaliv Fund is administered by the Ukrainian National Women's League of America in accordance with the bequest of this childless couple to promote literary works in Ukrainian and scholarly books about Ukraine. The 1998 Kovaliv Prize was awarded to Liudmyla Smoliar, a Lviv trained historian who hails from Luhansk and teaches in Odesa.

Ms. Smoliar wrote and published her book, *The Past for the sake of the future: women's movement in Eastern Ukraine in the second half of the sixteenth, beginning of the twentieth centuries* (Odesa: Astroprint, 1998) in Ukrainian. I am writing this note in English because the book deserves a broader audience. It calls for an English translation.

Women provide Smoliar's focus, but the major value of the book goes beyond women's organizations. The richness of the material, the comprehensiveness of the approach, and the evidence of the breadth of historical issues posed makes this a work on society in Ukraine, its relations with the local and central government, and its interaction with all Imperial organizations. By documenting the vast array of women's organizations -- philanthropic, self-help, anti-prostitution, educational, as well as women's clubs -- Smoliar offers evidence of the viability of a network of community organizations that constitute a civil society. Smoliar has carefully studied a trove of rich primary sources from central and regional archives of Ukraine, most hitherto totally unexplored.

This careful study enabled Smoliar to create a comprehensive picture of Ukrainian society in the

Russian Empire. While her chronological reach is the period from 1860 through 1917, a fair amount of her material includes the period spanning the 1830s and 1840s. In her discussion of the rise of the modern democratic movements in Ukraine, Smoliar, again drawing upon her sources, provides an integral picture of the interaction of the upper classes in Ukraine with the better known intelligentsia. Without digressing into definitions of the intelligentsia and nationalism, Smoliar nevertheless offers rich material on both topics.

Smoliar's theoretical framework, while demonstrating intimate familiarity with current feminist discourse, flows from her rich archival and factual sources. She provides her view of what types of activities were evident from her perusal of the sources and suggests a typology to reflect the historical development of women in the area.

A professor of history at the Odesa University of Food Technologies, Smoliar has been the first Ukrainian to offer a systematic course on the history of women in Ukraine, which she has been teaching since 1991. She has organized a number of scholarly conferences on women's studies and is currently writing a book on Ukrainian women during the period of independence, 1917-1922, based on new documentary research.

The 1997 Kovaliv Prize, for literature, was shared by Yuri Andrukhovych, Sofia Maydanska and Oksana Zabuzhko.

THE WEDDING BREAD -- KOROVAY

by MARTHA BOHACHEVSKY CHOMIAK

The clay turns golden into the soul,
from gold ellipses -- self-contained --
into bound softness of the dough
Surviving heat that hardens crust
to keep the center soft and sweet.

The soul rejoices in the round,
ring rising whimsical -- whimsy astounds.
The gold turns softly into light --
and bursts into a colorful delight.

BELATEDLY, POLLYANNA

TAMARA STADNYCHENKO

In 1913, Eleanor Hodgman Porter published a series of stories about a little girl named Pollyanna. The stories were the inspiration for an early sixties Disney movie whose leading character, played by actress Hayley Mills, is an orphan whose missionary parents die doing good deeds in some unspecified foreign land. They leave their daughter to be brought up by a very straightlaced and proper aunt whose approach to life and people is aloof rather than involved, a stark contrast to the niece whose philosophy about both is tinted with curiosity and good will.

In both the Porter and the Disney versions, the most appealing characteristic of little Pollyanna was her habit of making the world a brighter and better place, not by spectacular deeds or spectacular gifts, but by something she called "the glad game", a game that focused on finding something "glad" in any unpleasant or difficult situation. It was a game that also focused on the simple gesture of doing something kind and caring and pleasant for someone else as a means to get past and get away from dwelling on one's own problems. An interesting permutation of Pollyanna's "glad game" was her insistence on sharing its secret and its magic with even the most crotchety and miserable people, including the town's richest and most irascible hypochondriac. The Disney film includes a tragic accident; the little heroine is injured in a fall and loses the spark that made her special. She recovers with the help of the people she had played the glad game with, people determined to bring back the spark that had brightened up their own lives in one way or another.

Today, the term "pollyanna" means something different to most people. It is a pleasant and cost effective way of sharing Christmas with colleagues at the office or other social groups. Names are written on slips of paper (sometimes with a gift wish list). The names are drawn at random, everyone gets a small gift, and no one is left out of the festivities. Everyone, in short, gets to participate in the glad game. I tried and failed to find some etymological connection between the

Porter/Disney Pollyanna and the office pollyanna, but the concept is appealing and falls well within the range of possibilities. The "pollyanna" bestows bits of "glad" just as Pollyanna bestowed hers.

At my workplace this year, we had a pollyanna, an event I usually shrug off with indifference or even mild irritation -- just another gift to buy and I hope so-and- so didn't write down something difficult to find. I picked a name out of the box and read the wish list my friend Barbara had written up. Among her gift wishes was a request that a donation in her name be made to an animal shelter. It was an uncomfortable moment for me, a moment that made me want to say, "Hey, can I have my piece of paper back? I want to change my mind." Never mind what I had put on my wish list; it was neither crucial nor very interesting. What it *wasn't* was a gift that Pollyanna would have asked for ... a gift of giving.

Barbara got the gift she chose. The few dollars donated in her name went for a good cause; the money will buy cat food or dog food or be used to pay part of the SPCA's operational expenses. I was happy to write the check and happy to be playing the glad game with her. So happy, in fact, that I upped the ante by writing a few more, in other people's names, or in my own, to several other charities. A donation in memory of a childhood friend who recently died of breast cancer to the Children of Chernobyl Relief Fund, a donation in loving memory of my grandmother (a teacher) to the UNWLA scholarship fund for an indigent Ukrainian child in Brazil, donations in my own name to flood victims in Transcarpathia, to the American Red Cross. All were made in the spirit of the glad game rather than the spirit of duty, garnished with the firm resolve that if I participate in a pollyanna next year, my gift wish list will look very different.

НАШЕ ХАРЧУВАННЯ

ЮШКИ

Юшки — це велика група страв, яка є дуже важливою у нашому харчуванні. Споживаємо їх під час обіду чи вечері, влітку з м'яса, курки, грибів, риби чи городини.

КУРЯЧИЙ БУЛЬЙОН

- 1 курка вагою 2-3 фунти**
- 1 морква**
- 1 корінь петрушки**
- 1 стебло селери**
- 1 ціла цибуля**
- 5 горошин чорного перцю**
- сіль до смаку**

Курку, поділену на частини, і почищену городину вкласти до ринки і залити холодною водою, щоб було два інчі понад куркою. Варити на дуже малому вогні до закипіння. Якщо потрібно щоб бульйон був прозорий, необхідно докладно збирати кип'ятиння (шумовиння на поверхні кип'ячого бульйону), і продовжувати варити на найменшому вогні, приблизно 3 години. Злити плин окремо та зібрати з нього товщ (трошки товщу треба залишити для смаку).

Прозорий бульйон подаємо з різними додатками: дрібними макаронами — виготовленими вдома, або купленими сухими — звареними окремо у підсоленій воді, або рижем — звареним окремо. Можуть бути вушка — начинені змеленим і заправленим м'ясом з курки, звареним в бульйоні. Можуть бути також галушки із заварного тіста.

Якщо на такому бульйоні варити інші юшки, тоді не обов'язково збирати кип'ятиння і юшка матиме кращий смак та запах.

Зварене в бульйоні куряче м'ясо очистити від шкури і костей та подавати з картоплею, политою кроповою підливою.

ГАЛУШКИ ІЗ ЗАВАРНОГО ТІСТА

- 1,5 (1 1/2) горнятка бульйону**
- 1 горнятко борошна**
- 1 яйце**
- свіжа зелена петрушка**
- сіль до смаку**

До кип'ячого бульйону додати борошно, швидко помішуючи, доки не відстане від стінок посудини. Коли трошки простигне вбити яйце, добре розтираючи, щоб

маса була суцільною та додаючи до смаку солі. Двома ложечками накладати тісто малими шматочками на кип'ячу підсолену воду і варити до готовності.

Перед подаванням накласти по декілька готових галушок на тарілку, залити бульйоном, посипати нарізаною зеленою петрушкою.

ПОМІДОРОВА ЮШКА

- 3-4 помідори**
- 1 цибуля середньої величини**
- 2 ложки масла чи олії**
- 1/4 горнятка рижю**
- 2 горнятка води**
- 6-7 горняток бульйону**
- квасна сметана і сіль до смаку**

З помідорів зняти шкурку (вкинути на 10 секунд до окропу, опісля у холодну воду), розрізати на половини і виийнати зернятка. Дрібно нарізану цибулю тушкувати на малому вогні до м'якості, а за цей час нарізати дуже дрібно помідори й додати до цибулі (все це можна робити у "Foodprocessor" але смак буде інший). Риж зварити у воді до готовності, долити до нього бульйон, додати тушковані помідори і, коли ще раз закипить, посолити. Подаючи — заправити сметаною.

КВАСКОВА ЮШКА

Таким способом варимо й кваскову (щавлеву) юшку, але без цибулі. Квасок помити декілька разів, нарізати дрібними смужками, додати 1 ложку масла і, накривши покривкою, тушкувати на малому вогні 2-3 хв. (щоб квасок лише змінив колір). Додати до бульйону з рижом, заправити сметаною. Риж можна дати менше, як до помідорової юшки, але, тоді на тарілку кладемо посічене чи накраяне, зварене на твердо, яйце.

ОВОЧЕВИЙ КОРЖ

- 4 горнятка борошна**
- 3/4 чайної ложечки кориці**
- 3/4 чайної ложечки мускатного горіха**
- 3/4 чайної ложечки солі**
- 1 1/3 горнятка яєних родзинок**
- 1 1/3 горнятка сухих порічок**
- 1/3 горнятка зацукрованої шкурки з помаранчі і цитрини**
- 1 торбинку сухих дріжджів**
- 2 1/2 ложки олії**
- 1 1/4 горнятка теплого молока**
- 1 яйце**

Перші чотири складники вимішати в мисці, додати наступні три складники посипати дріжджами і знову все змішати. Окремо вбити разом три останні складники, полити на борошно і рукою місити до однорідної маси.

Дальше місити на стільниці 10 хв. Залишити у намащеній мисці, щоб тісто виросло вдвічі. Ще раз місити на стільниці 5 хв. а потім оформити два малі коржі та вставити до бляшки 2x7 інч. в промірі. Коли знову підросте вдвічі, пекти у печі, нагрітій до 400°, 30-40 хв. Можна подавати теплим з молоком, або вистудити — тоді краще ріжеться.

Так, як інше дріжджове печиво, корж можна зберігати замороженим, але не довше двох місяців.

ХРОНІКА ОКРУГ

ОКРУГА НЬЮ-ЙОРК

ХРОНІКА ЗА 1997 РІК

Відділ	Місцевість	Голова
1-ий	Нью-Йорк	Лідія Магун
21-ий	Бруклін	Емілія Ройовська
30-ий	Йонкерс	Надія Літепло
35-ий	Озон Парк	Люба Павлик
62-ий	Глен Спей	Наталія Мельник
64-ий	Нью-Йорк	Христя Навроцька
71-ий	Джерзі Сіті	Галина Білик
82-ий	Нью-Йорк	Ольга Гірна
83-ий	Нью-Йорк	Ірена Чабан
89-ий	Кергонксон	Анна Слободян
95-ий	Поукіпсі	Мар'яна Заєць
103-ий	Гемстед	Іванна Солтис
113-ий	Нью-Йорк	Люба Фірчук
119-ий	Нью-Йорк	Ірена Моцюк
123-ий	Нью-Йорк	Уляна Кекіш-Солоденко

Округу, яка налічує 14 Відділів з 467 членами, очолює Олександра Кіршак. Відділи 62-ий і 95-ий за їхнім бажанням перенесено до Округи Центрального Нью-Йорку (січень 1998 р.) для об'єднання комунікації і планування з Округною управою. Великим досягненням Округи було створення у грудні 1997 р. нового, 123-го Відділу, головою якого обрано Уляну Кекіш-Солоденко і який нараховує 10 членок. Основницею його була Дарія Кекіш, членка 83-го Відділу та редактор журналу "Наше Життя" Ірена Чабан. Голова Округи підготувала і провела 8 засідань Округної управи. Округа влаштувала три цікаві імпрези для ширшого громадянства: в лютому вшанування героїнь, у серпні День союзниці і у грудні Засвічення ялинки. Також у грудні відбулася зустріч з Діною Удовенко.

У звітному році відбулися наради референток Округи: стипендійної, пресової і організаційної. Голова репрезентувала Округу на посвяченні наріжного каменя нового будинку Українського Музею, брала участь в імпрезах, які відбувалися у Нью-Йорку та у загальних зборах Відділів.

1-ий ВІДДІЛ налічує 73 членки. Відбув 9 ширших сходин і 3 засідання управи. Прибуло до Відділу 6 нових членок з України яким урочисто вручили відзначки СУА і зробили спільну фотографію.

Кореспонденційна референтка Г. Сєрант повідомляє членок про сходини, протоколярна — С. Симушак — протоколує сходини, культосвітня — І. Мачай — виголосила ряд цікавих доповідей: "Значення святкування різдвяного циклу", "Катря Гриневичева — видатна українська письменниця", "Плащаниця з Турину", "Обов'язки матері в родині", "900-ліття заснування Теревовлі". Для доповіді запросили д-ра Ігоря Магуна. Для членства і їхніх родин влаштували "Просфору", брали участь в українському фестивалі у Нью-Йорку, який очолила К. Папуга і це є єдиною прибутковою імпрезою Відділу. Скарбник Відділу С. Гуменюк взірцево провадить касу уже 36 років за що її вшанували квітами та подарунком. Референтка Суспільної опіки С. Вацик вислала 10 пакунків в Україну: до Миколаєва та Кіровоградської, Донецької, Львівської, Івано-Франківської

областей, оплативши 420.00 дол. Вислали грошові допомоги в Україну та Югославію, жертвам Чорнобиля, на Суспільну опіку СУА 200.00 дол. для трьох "бабусь" в Україні. Передплатили 3 журнали "Наше Життя" в Україну і 2 журнали "бабусям" в США. Разом, на суспільну опіку видали 2,400.00 дол. Стипендійна референтка М. Савицька провела збірку, яка становить 500.00 дол. Відділ має стипендиста на теології в Римі і з-поза Відділу 2 спонсорів для стипендистів в Україні і Бразилії. Разом передано до Стипендійної акції 1,200.00 дол. Заходами виховної референтки М. Федірко п'ятеро дітей взяло участь у конкурсі "Природа і ми" і Мелася Гурін, внучка голови, отримала грамоту і другу нагороду. Музейно-мистецька референтка А. Нatina подарувала 18 речей до крамнички музею. Членки чергували в УМ, а з нагоди посвячення наріжного каменя Українського Музею передали від Відділу 1,000.00 дол.

У 1997 році на УМ зложили 1,280.00 дол. Від часу його заснування членки Відділу зложили понад 80,000.00 дол., 30 членок є членами УМ, а Відділ є членом і спонсором.

Відділ має зв'язки із СУ у Тернополі та з молодіжною організацією МУКГЦ ім. Наталії Кобринської. Імпрезова референтка Д. Мудра і господарська О. Кузьмин допомагають під час імпрез та на ширших сходинах — гостять присутніх кавою і солодким. Пресові референтки приготували дописи про діяльність Відділу до "Свободи" і "Нашого Життя". Відділ співпрацює з Округою (7 членок є в управі). Голова — Л. Магун — репрезентувала Відділ в імпрезах, на бенкеті в честь єпископа В. Лостена, на прощанні амбасадора В. Зленка, на 50-літті священства о. П. Пацака, на конференціях референток Округи, виставці "Слава Візантії". Член Пресової комісії написала до "Свободи" про свято героїнь у Нью-Йорку. Заступниця голови Л. Гой допомагала голові. На річних зборах надано Почесне членство довголітнім і заслуженим членкам: Наталії Мітринзі, Єві Гарайді, Стефанії Симушак і Софії Вацик. Під час загальних річних зборів гостю Відділу була ігуменя студиток з України Сестра Юліта, яка розповіла про діяльність їхнього чину у Львові і членки зложили щедру пожертву для діяльності чину. Відділ виконав усі грошові зобов'язання до Головної і Округної управ і з нагоди річних загальних зборів, зложив 200.00 дол. на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

21-ий ВІДДІЛ має 20 членок. Відбув 3 ширших сходин. На придбання фондів Відділ влаштовує щорічну успішну забаву "Запусти" для ширшого громадянства та "Великодній базар" з продажу святкового печива і писанок. На Фонд Чорнобиля СУА Відділ переслава через Округу 200.00 дол. а також 200.00 дол. до Інституту св. Ольги у Бразилії для дітей. Відділ виконав усі зобов'язання до Округи і Головної Управи СУА. Більшість членок є передплатниками журналу "Наше Життя".

30-ий ВІДДІЛ опікується світличкою у якій займається 12 дітей. Учителька Ольга Гривак вміло провадить заняття з дітьми. Сходини Відділу відбуваються приблизно 1 раз в місяць у приватних домах. Після короткого обговорення біжучих справ, присвячували час культурно-освітнім темам, а саме: реферат про українську ношу, фільми — "Лісова пісня" Лесі Українки і "Наймичка" Тараса Шевченка. Для придбання коштів Відділ один раз у місяць проводить продаж кави і

солодкого у залі церкви св. Михаїла в Йонкерсі. Весною Відділ мав показ і продаж ікон Галини Титли та у Галерії-студії Хризанти і zorganizував виставку писанок в американській бібліотеці в Істчестер. У червні відсвяткували 10-ліття заснування Відділу, при численній участі гостей і голів відділів СУА. Восени мали виставку картин Якова Гніздовського, Ярослави Геруляк, Галерії Хризанти. Відділ закінчив рік святковими сходами в готелі на яких членки обмінялися подарунками.

35-ий ВІДДІЛ начисляє 20 членок. Голова і членки беруть участь у суспільно-громадських імпрезах Округної управи. На видатки, пов'язані з висилкою пачок в Україну, на пожертви для дітей Чорнобиля і сиріт провадиться розпродаж печива перед Великоднем і Різвдом а також кави і печива після Служби Божої у церковній залі в Озон Парку. Щороку, восени, влаштовують "Банко парті" і збірки під церквою. Членки належать до церковного хору а голова бере участь у сходах Округи і була головою Номінаційної комісії.

62-ий ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ начисляє 31 членів. Переважно усі старшого віку, але Відділ працює і виконує свої обов'язки до Головної Управи і громади. Відбуваємо регулярно щомісячні сходи і беремо участь у громадському житті. Помагаємо музесві в Нью-Йорку, висилаємо пакунки в Україну. Влаштовуємо базари які є дуже успішні. Відзначаємо щороку День матері і свято Лесі Українки. Співпраця союзнянок Відділу є на високому рівні.

64-ий ВІДДІЛ начисляє 68 членок. Засідання управи відбуваються раз у місяць. На ширших сходах проводяться культурно-освітні програми: 17 травня відбулося "Свячене" для членок, їхніх родин і гостей, якими були професор А. Ясенівський з дружиною і викладачі Богословської Академії у Львові. 22 червня — передвакаційні сходи. 17 серпня членки Відділу брали активну участь у "Дні союзнянки". У Старосольська підготувала програму про Зою Когут, О. Лиховид і Н. Рожанковська були учасницями мистецької програми. 20 грудня відбувся вечір присвячений пам'яті Едварда Козака у співпраці з курнем "Червона Калина". Програму підготувала У. Старосольська з участю членок О. Лиховид, Н. Соневицької і Д. Костів. Мистецька референтка Л. Артимішин організувала й провела 4 покази історичного одягу: 2 покази (2/6 і 4/14) відбулися в посольстві України у Вашингтоні з поясненнями Х. Навроцької і радника посольства Н. Зарудної. Відділ отримав подяку від посла д-ра Юрія Щербака. 7/9 відбувся показ українського одягу в музею мистецтва у Філядельфії, в приміщенні Культурно-освітнього центру. 10/26 такий показ організували для американської публіки в Пуокіпісі Н.Й. при сприянні 95-го Відділу СУА. Пресова референтка Х. Навроцька написала з цього приводу статті до "Свободи" і до журналу "Наше Життя". Про показ українського одягу у Філядельфії були статті у "Свободі" й "Українському тижневику" та "Америці". Музейна референтка О. Кузишин звітувала про те, що членки Відділу брали участь в імпрезах Музею і склали у 1997 році до Централі 60,270.00 дол. Референтка Суспільної опіки С. Рубель вислала пакунки в Україну на 234.34 дол., на Фонд Чорнобиля СУА 170.00 дол., для "Бабусь" 525.00 дол., для сиріт 450.00 дол. Стипендійна Акція — референтка Г. Цігаш — через 64-ий Відділ видано 11,410.00 дол.

Відділ передплачує журнал "Наше Життя" для двох відділів СУ в Україні і два журнали передплачує одна наша членка — окремо. Відділ передплачує також журнал "Українка в світі". Щорічно у грудні відділ влаштовує "Різдвяний базар" за який відповідає Л. Прокоп. Чистий прихід з "базару" становить 1,079.08 дол.

71-ий ВІДДІЛ має 24 членки і, по змозі, бере участь у запланованій праці Округи. Відділ має мистецьку виставку писанок, вишивок, кераміки та різьби у місцевій бібліотеці під час Великодніх свят, а також у Сіті Гол з нагоди святкування поселенців Східної Європи. Щороку влаштовуємо передвеликодній базар у церковній залі. На День матері проводимо біля церкви збірку пожертв для сиріт. Членки брали участь у Дні союзнянки на "Союзівці", у підписанні проклямації при вивішенні Українського прапора на міській ратуші з нагоди Незалежності України. На ширших сходах референтка відчитала спогад Г. Петренко про письменницю Докію Гуменну і вірш 13-літньої Марусі Белюх з України. Суспільна опіка: вислано 4 пачки в Україну і 2 до Бразилії. Референтка відвідує хворих членок та вітаємо кожну членку з нагоди уродин. Відділ утримує "Бабусю" в Україні. Уже 33 роки влаштовуємо дуже успішно традиційну Осінню забаву. Відділ є членом і подвійним меценатом Українського Музею в Нью-Йорку. Виконує усі зобов'язання до Централі і Округи та має стовідсоткову передплату "Нашого Життя". Членки дружньо працюють у громаді, парафії і у Відділі.

82-ий ВІДДІЛ начисляє 24 членки, проте, лише 12 із них є активними. Друга половина проживає у віддалених місцевостях. За звітний період відбулося 8 ширших сходи і 2 засідання управи. Голова Відділу О. Гірна брала участь у засіданнях Округної управи та звітувала на ширших сходах Відділу, представляла Відділ на з'їзді Округи, брала участь у Дні союзнянки та засвіченні ялинки.

Заступниця голови і секретарка Л. Стасюк, протоколювала сходи, дбала про приміщення на сходи. Скарбник Н. Попель вела фінанси Відділу дбаючи про своєчасні виплати до Округи і Централі СУА. Культосвітня референтка І. Іванчишин організувала доповіді: 29 січня О. Кекіш "Українські різдвяні звичаї — колядки і щедрівки", Є. Балабан — "Винищування лемків", 19 лютого І. Іванчишин — "Злочинна акція "Вісла", М. Савчак — "Доля Перемишльського єпископа Коциловського", 15 березня д-р М. Єфремова — "Недомагання старших віком людей", 16 квітня М. Заверуха — гість з України — розповіла про вивіз українських родин у Сибірську тайгу в 1944 р., 7 травня — екскурсія членок Відділу до Метрополітального музею на виставку "Слава Візантії", 21 травня О. Гірна — "Великдень у церкві Чесного Хреста в Дрогобичі", 16 червня І. Іванчишин — враження з виставки "Слава Візантії", і 25 червня розповіла про свою подорож в Україну, зокрема, Одесу. Вона передала подяку Відділові від СУ м. Одеси за подаровані їм касетки "Послухайте діти" і грошову допомогу для гімназії ч. 7. Л. Кожух показала знімки зі святкувань 6-ої річниці Незалежності України в Києві. Ю. Криса привезла для Відділу з України касетки з піснями у виконанні хору СУ в Теревовлі та вітання. 3 листопада д-р М. Мотиль прочитала лекцію на тему: "Бактеріяльна природа серцевих і шлункових захворювань — новини медицини".

Референтка Стипендійної акції і Суспільної опіки Т. Британ провела збірку на цю акцію у Відділі і збрала 75.00 дол. Членка І. Іванчишин оформила і оплатила стипендію на суму 150.00 дол. сироті в Україні (у Самборі), яка вчиться у медичній школі. Подарувала касети "Послухайте діти" вартістю 70.00 дол. та один магнітофон вартістю 48.00 дол. Розсилала святкові картки та повідомлення членкам нашого Відділу, які проживають у віддалених місцевостях.

Всі членки Відділу є членами Музею. Музейна референтка М. Лев була присутня на зборах і передала для Музею 3 календарі з України, 3 чоловічі сорочки, 13 вишивок і 2 рушники. Пресова референтка М. Мирошниченко подала до Окружної управи хроніку Відділу за 1996 рік, до журналу "Наше Життя" статтю "Слава Візантії" і "Новини медицини". І. Іванчишин написала інформацію до "Нашого Життя" — "Діти Одеси слухають касети 82-го Відділу", продала 6 книжок І. Савицької "3 мого вікна" і 25.00 дол. внесла до каси Відділу. Господарські референтки Ю. Криса і О. Стасів приготували для членок на всі сходи Відділу, перекуску. Замість продажу печива, членки зложили гроші до каси Відділу.

83-й ВІДДІЛ начисляє 71 членок. Під час року прибуло 6 нових членок а 2 відійшли. Фінансові зобов'язання до Централі і Округи та передплату журналу "Наше Життя" виконано повністю. 4 членки Відділу входять до Окружної управи, 4 до Головної Управи СУА і 3 — до Управи Українського Музею. Обов'язки голови Відділу виконувала редактор журналу "Наше Життя" Ірена Чабан. Під час року управа Відділу відбула 2 засідання управи та 7 ширших сходин. Для придбання коштів на Суспільну опіку зорганізували на різдвяні свята коляду. Вислано 12 пачок з одягом і харчами до Луганська та грошову допомогу в сумі 100.00 дол. Суспільно-освітня референтка висилає відповідні картки хворим і немічним з нагоди сумних чи радісних подій і замовляє Служби Божі. Відділ опікується "Бабусяю" в Україні Олександром Чухрай. Відділ оплатив одну стипендію для стипендиста в Римі І. Сокола на суму 450.00 дол. і одну для стипендиста в Румунії — 25.00 дол. Щороку Відділ признає нагороду 100.00 дол. учениці школи св. Юра за найкраще знання української мови. Імпровізація референтка, при співпраці усіх членок, влаштувала розваговий вечір "Валентина" з веселою програмою, літню зустріч в італійському ресторані та вже традиційну "Гарбузову вечірку" — забаву з музичною і гумористичною програмою для членок з родинами та гостей. На Український Музей Відділ зложив 1,000.00 дол., а членки Відділу — 49,190.00 дол. Деякі подарунки підготували і до крамнички музею. Під проводом музейної референтки наші членки відвідали виставку "Слава Візантії" у Метрополітальному музеї. Комісія, що складалася з членок Відділу, за ініціативою голови, координувала висилку книжок, дарованих членками, в Україну через Шкільну Раду. 3 ініціативи культурно-освітньої референтки в програму сходин входили: висвітлення відеозапису вистави Павло Полуботок у виконанні артистів театру ім. Заньковецької у Львові, монтаж "Привіт матерям" з творів поетів Поділля, який підготувала Людмила Шпильова, колишній працівник обласної бібліотеки у Вінниці, репортаж про конференцію у Відні — "Жінка і демократія" І. Куровицької. Викладач філософських наук в Києво-

Могилянській академії С. Оксамитна прочитала доповідь — "Методика викладання". Є. Татарин — власник фірми яка займається фінансовими справами — доповідь про пенсійні планування і можливості забезпечення для людей старшого віку. У жовтні влаштували виставку творів художниці Зоряни Сохацької. Виховна референтка Відділу разом з адміністраторкою опікуються світличкою. Референтка допомагає вчительці Н. Гуга при влаштуванні дитячих імпрез. Таїса і Андрій Раки подарували букварі дітям світлички. Відділ брав участь в Українському фестивалі при церкві св. Юра, організовуючи кіоск з печивом та крамничку з мистецькими виробами. Фінансові справи Відділу дуже солідно провадила скарбник Відділу, а господарські референтки вмילו приготували численні гостини при кожній нагоді.

89-ий ВІДДІЛ відбув 11 ширших сходин і 3 засідання управи. Культосвітня референтка Л. Волянська приготувала програми на сходи. Підготувала доповідь про Лесю Українку і Олену Пчілку, читала листи з новинами з України, прочитала доповідь про Матір Тересу. Організаційна референтка О. Дружинська приготувала листу присутніх і повідомляла про сходи. Вибула одна членка і на її місце одна прибула. Суспільна опіка — референтка М. Кокорудз — провела на День матері збірку біля церкви, вислала картки з різних нагод до союзнок і громадян. Вислала 10 пачок з одягом, харчами і ліками в Україну. Відділ допомагає "Бабусі" у Польщі. Пресова референтка М. Зубрицька написала хроніку Відділу до "Нашого Життя" і два дописи до "Свободи" про діяльність Відділу, взяла участь у Конференції пресових референток. Господарські референтки С. Кузів, Л. Савеська і Х. Головата приготували прийняття. Стипендійна референтка М. Ренер збрала 1,350.00 дол. на стипендії в Україну і Бразилію. Через 89-ий Відділ подружжя Барановські подарували 1,000.00 дол. на Український музей. Відділ є членом УМ. Зв'язкова референтка Л. Яців збирає вкладки до СФУЖО. 32 членки Відділу є членками СФУЖО. Імпровізація референтка Н. Вербовська влаштувала вечір в пошану поетеси Лесі Українки з доповіддю Л. Волянської і з виступом квартету союзнок. Заступниця голови З. Ковальська провела 3 ширших сходин і з двома членками була делегаткою на Окружному з'їзді. Виготовляла афіші на усі імпреди і допомагала у Відділі. Відділ спонсорував виставку малярських праць Б. Божемського, влаштував прогульку автобусом до Метрополітарного музею на виставку "Слава Візантії" і влаштував 2 продажі уживаних речей на суспільну опіку. Голова брала участь у святкуванні 85-ліття Пласту і показі українського історичного одягу і ін. Відділ зорганізував дуже успішну зустріч Нового Року для членок і їхніх родин. Членки належать до різних місцевих організацій і підтримують громаду.

95-ий ВІДДІЛ у вересні 1997 р. провів показ виготовлення писанок для дівочого сквотизму у Фішкіл, Нью-Йорк. Також у вересні членки влаштували "Гараж сейл" для покриття оплати 12 пачок в Україну, до Луганська. У жовтні влаштували "Середньовічний бенкет" з показом українського історичного одягу з прибутком на Фонд Чорнобиля СУА, про успіх цих імпрез був відгук у місцевій пресі. Теж у жовтні провели передсвятковий мистецький базар в Поукипсі. У грудні відбули різдвяний базар у приміщенні Української католицької церкви св. Трійці в Кергонксоні. Проведено свято св. Миколая для дітей

парафії. Також Відділ взяв участь у щорічному змаганні на мистецькому ярмарку прикрас різдвяних ялинок, який влаштовує Клуб матерів місцевого шпиталю "Васар Братерс". Протягом цілого року, після Служби Божої, членки Відділу продавали печиво і каву з вдячності за уживання приміщення церковної залі на свої сходи.

103-ій ВІДДІЛ начисляє 17 членок. Одна членка вибула і одна прибула. Відділ відбув 8 сходи управи. На ширших сходах інформували про директиви Централі і Округи, біжучі справи Відділу. Відділ виконує усі зобов'язання до Централі і Округи. Має стовідсоткову передплату журналу "Наше Життя" і оплачує один журнал для "Бабусі". Відділ є меценатом Українського музею в Нью-Йорку і 3 членки є його членами. На Стипендійний Фонд СУА пожертвували 500.00 дол. Для придбання коштів Відділ влаштовує великодній і різдвяний базари — продаж святкового печива і вареників. Референтка Суспільної опіки та поодинокі членки постійно відвідують хворих і немічних громадян. Членки Відділу беруть активну участь у різних громадських імпрезах та працюють серед американського оточення з метою ознайомлення чужинців з історією і культурою українського народу. Це відбувається при допомозі виступів з участю дітей, листування і праці поодиноких членок у професійних ділянках — школах, бібліотеках та університетах. Відділ влаштував з великим успіхом традиційний "Андріївський вечір" з використанням народних звичаїв та традицій. Молодь була в захопленні. Це стало ще більшим бажанням поширювати свою працю. Наприкінці грудня Відділ організував концерт колядок з участю хору "Думка". Під час концерту голова І. Солтис прочитала вірш О. Гаєцької "Світи зорею, краю дорогий". Діти місцевої суботньої Школи українознавства виступили з вертепом. Праця Відділу спрямована на поширення інформації про український народ, його культуру та потреби держави. Рівночасно Відділ працює над придбанням коштів для поширення харитативної діяльності та для набуття нових членів. Напередодні свого 30-ліття Відділ плянує гідно його відсвяткувати.

113-ий ВІДДІЛ начисляє 27 членок які переважно проживають далеко від Нью-Йорку. Відділ цього року подарував 500.00 дол. на УМ. 15 членок Відділу є членками Музею і 4 є в управі Музею. Відділ спонсорує 3 стипендіятки в Україні на суму 150.00 дол. та придбав 2 стипендії в Україну на суму 100.00 дол. Має стовід-

соткову передплату журналу "Наше Життя", придбав одну передплату в громаді і одного члена громади до Українського музею.

119-ий ВІДДІЛ у січні провів збірку на Український музей в Нью-Йорку на суму 475.00 дол. У лютому відбулися перші сходи на яких, після завершення порядку нарад, був висвітлений відеофільм з Конгресу Союзу Українок в Івано-Франківську 1995 року. У березні — реферат культурно-освітньої референтки О. Женецької "В пошані Тарасові Шевченкові". О. Руденська, довголітня протоколярна секретарка Округи, була відзначена Почесним членством Округи. У травні сходи Відділу присвячені Дню матері, червень — Відділ влаштував зустріч громадянства з Марією Руденською — заступником консула у Києві 1992-1995 рр., яка розповіла про життя у столиці незалежної України і познайомила присутніх з основними правилами отримання візи з України до Америки. 15 червня, на прохання української громади Естонії, вислано летунською поштою вишивані чоловічі й жіночі сорочки для хористів, які виступають у імпрезах національних меншин в Талліні. 28 червня, у сороковий день відходу у вічність членки Відділу Ніни Караванської, після поминальної Служби Божої, відбувся сніданок на якому зібрано 170.00 дол. на Суспільну опіку СУА. Упродовж червня проводилася збірка коштів на День союзянки. Вересень — сходи на яких стипендія референтка О. Кулинич звітувала про стан Стипендійної акції Відділу: Відділ має 10 стипендій в Україні та Румунії на суму 600.00 дол. 3 нагоди роковин 30-ліття Стипендійної Акції СУА членки зібрали додатково 215.00 дол. У жовтні — культосвітня референтка О. Женецька прочитала спогад про Богдана Лепкого, написаний студенткою Ягайлонського університету у Кракові в 1932 році. Листопад — імпреза для громадянства з висвітленням відеострічки драми Івана Франка "Украдене щастя" у виконанні артистів театру ім. М. Заньковецької у Львові. Продаж великоднього печива у квітні, різдвяного в грудні. Загальні збори відбулися 29 грудня.

123-ий ВІДДІЛ має 10 членок. Це — наймолодший Відділ Округи, установчі збори якого відбулися 21 грудня 1997 року.

Іванна Мачай,
пресова референтка
Округи Нью-Йорк.

Закінчення із стор. 9.

вами (останньо постановка ювілейного концерту Ніни Матвієнко у Києві), визнана за свою останню новелю "Діти Ніоби". Новеля тонко відтворює психологічні настрої тих хто пережив та тих хто загинув у час жорстокої доби сталінізму. Цей аспект надає прозі Майданської можливість увійти повністю у життя своїх персонажів.

Вручення нагород відбудеться весною у Львові. Воно буде пов'язане з презентацією видання праці Мілени Рудницької, голови Союзу Українок у 1928-1939 роках. Кошти видання цієї 800-сторінкової праці повністю оплачує Союз Українок Америки.

Нагорода Ковалевих адмініструється Сою-

зом Українок Америки і, згідно з заповітом, призначається щорічно по черзі — одного року за літературні твори українською мовою, а наступного — за наукову історичну монографію, повість або оповідання на історичні теми. Склад журі скликає заново з року в рік заступниця голови у справах культури, журі за схваленням Екзекутиви. Подружжя Ковалевих вирішили передати адміністрування нагород їхнього імені Союзові Українок Америки тому, що ця організація пишається своєю самостійністю та практичною второпністю. Поширення та поглиблення української культури є одним із головних завдань СУА і тут, як і в інших галузях, осяги говорять за себе.

Марта Богачевська-Хом'як

ДОПИСИ ОКРУГ І ВІДДІЛІВ СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Учасниці свята в Рочестері. Зліва: М. Пашковська (97-ий Відділ СУА), І. Руснак (47-ий Відділ СУА), І. Грасман (120-ий Відділ СУА), Л. Захарків (ОЖОЧУС), І. Сенік — нагороджена поетеса, О. Соколик — голова СФУЖО, А. Фрончук (Сестрицтво УАП Церкви св. Покрови), У. Бабюк (46-ий Відділ СУА), М. Стасюк — голова Північного Н.Й. Festival in Rochester.

РОЧЕСТЕР ВІДЗНАЧАЄ!

Під час 4-ої Всесвітньої конференції ООН у справах жінок у Пекіні серед делегатів з Нью-Йорк стейту зродилася думка відзначити 150-ліття місцевого жіночого руху якоюсь особливою подією. Ця думка увінчалася проєктом “100 Героїнь Світу”, критерії якого були: жінка, яка своєю відвагою обстоювала права жінок; жінка, яка ризикувала непопулярністю у своєму оточенні, втратою фінансового майна, здоров'я, або, навіть, наражувалася на смерть для осягнення високої мети; жінка, яка є прикладом для інших жінок і дівчат.

СФУЖО, делегатки якої були учасницями цієї конференції, одержала запрошення представити кандидаток з України. Жюрі вибрало довголітню каторжницю радянських ГУЛАГів, поетесу Ірину Сенік. Церемонія відзначення “100 Героїнь Світу” була запланована на 29 жовтня в Hyatt Regency готелю в Рочестері під час “стодоларового” бенкету.

З цієї нагоди 28 жовтня Відділ СУА Округу Північного Нью-Йорку в Рочестері (46, 47, 120) при співпраці складових організацій СФУЖО (Об'єднання Жінок ОЧСУ і Сестрицтва при УАП церкві Св. Покрови) вирішили привітати поетесу у громадському колі.

Ірина Руснак, голова 47-го Відділу СУА і членка Контрольної Комісії СФУЖО, привітала гостей і передала ведення програми Лідії Джус яка є членкою 120-го Відділу СУА ім. Ірини Сенік.

Основою програми був монтаж, який складався з життєпису поетеси, виготовленим Лідією Захарків, головою місцевого ОЖОЧСУ і переплетений поезіями Ірини Сенік, які читали С. Вовко-

вич (46-ий Відділ), Л. Телега (20-ий Відділ), А. Фрончук (Сестрицтво при УАП церкві св. Покрови), І. Мартинець (47-ий Відділ), Г. Снігур (120-ий Відділ).

Дуже зворушливим було слово Ірини Сенік у якому відчувалося водночас і лагідний голос, і бистрий ум, і нескорену вдачу скромної українки, яка була відірвана від світу понад тридцять років. Ми можемо бути горді за українських жінок, які в невідповідних умовах радянського режиму відстоювали права українського народу.

У другій частині програми заступниця голови Округу Марія Крамарчук представила і попросила до слова голову СФУЖО Оксану Соколик. У своєму слові О. Соколик підчеркнула, що цього року відзначаємо 50-ліття СФУЖО і накреслила на канві минулого важніші події з діяльності організації для добра української спільноти у діяспорі і Україні.

Ми вдячні Оксані Соколик, яка заініціювала цю радісну зустріч та уможливила нам відзначити 50-ліття такої непересічної, але дуже потрібної організації як СФУЖО, що єднає нас, усіх жінок діаспори на чотирьох континентах. Також Ірині Руснак, яка в дуже короткому часі організувала таку успішну місцеву громадську імпрезу, що залишиться на довго у пам'яті учасників.

Кінчаючи, хочеться підкреслити, що коли під час бенкету в Hyatt Regency викликали Ірину Сенік для нагороди “Героїні Світу”, присутні на залі вітали її грімкими оплесками, вставши з місць — це було не тільки признання для жінки героїні, каторжанки, але і пошана для України!

Дора Сторожинська,
пресова референтка.

ВІДКРИЛИСЯ МОГИЛИ

18-го червня 1998 року, на ширших сходах 82-го Відділу СУА, після організаційної частини виступили з доповіддю "Забутий голокост" наша членка Марія Лев. Доповідь була побудована на основі книжки редактора Антона Драгана "Пам'ятаймо про Вінницю", яку він присвятив 50-ій річниці масових вбивств українського народу органами НКВД в 1937-39 роках.

Доповідь проникла у серце і душу кожного немов голос похоронного дзвону, викликала ряд думок і застанов. Розлетілася "імперія зла" але не зникли ще з лиця землі чорні сили її режиму. І тому, у 60-ту річницю Вінницького народобвиства, ми знову згадуємо цей жахливий голокост нашого народу. Сама Марія Лев була свідком розкопування могил, жертв комуністичного режиму.

М. М.

ВЕСЕЛА І НЕЗАБУТНЯ ЗУСТРІЧ

Учасники і гості зустрічі в Чикаго. Перший ряд, ліворуч: Л. Шеремета, Л. Калін, Л. Протасова, В. Боднарук, М. Дорожинська. Другий ряд, ліворуч: О. Харкевич, І. Ганджера, О. Матвіїшин, О. Мельник, Є. Зеленко, Л. Басюк, С. Форович, В. Трощук, М. Боднарук.
Meeting in Chicago.

У неділю 22-го листопада 1998 року Округа СУА Чикаго влаштувала веселу і незабутню зустріч на яку запросили виконуючу обов'язки генерального консула України Людмилу Протасову. Зустріч відбулася в українському культурному осередку, всі присутні радісно вітали дорогу гостю чудовими квітами та рясними оплесками.

Голова Округи Чикаго Люба Калін сердечно привітала Л. Протасову сказавши, що всім тут присутнім дуже приємно мати сьогодні таку небуденну можливість зустрітися, порадитися та дізнатися більше про Україну.

Крім привіту, Люба Калін коротко поінформувала про діяльність Союзу Українок Америки. Головним напрямом праці були зв'язки з нашою батьківщиною, в основному допомога студентам, сиротам, та людям старшого віку, висилка пачок. Щоб оплатити та зібрати потрібні кошти влаштовуємо різні імпрези. Наші установи і громадянство нас розуміють і допомагають. Ми вкла-

даємо свої сили, щоб зберегти наше молоде покоління в США, на Україні та по інших країнах світу.

Закінчивши свої короткі інформації, Люба Калін попросила до слова Людмилу Протасову, яка розказала про важливу діяльність дипломатичної установи, та про тісні зв'язки нашої громади з Україною. Про себе сказала, що має чоловіка Анатолія та десятирічну донечку Оленку. Освіту закінчила в Києві. Було багато різних запитань на які пані Людмила радо відповідала.

Ми гостили нашу гостю та всіх присутніх солодким та запашною кавою. Всі були переповнені щастям і радістю, знаючи, що наша робота є важлива і оцінена глибоко там, де живе душа українця. Ми всі складаємо сердечну подяку Людмилі Протасовій за те, що вона, не дивлячись на свої обов'язки та обмежений час, прийшла на цю важливу для нас усіх зустріч.

Валентина Скороход Хома,
секретар.

49-МУ ВІДДІЛОВІ СУА У БАФФАЛО СПОВНИЛОСЯ 65 ЛІТ

Під кличем 65-ліття громадської праці, 49-ий Відділ СУА відзначив свій ювілей у неділю, 25 жовтня 1998 р.

Відділ заснований 20 лютого 1933 р. Ініціаторкою заснування була Анна Качор, яка була його головою декілька каденцій. Анна Качор померла 22 липня 1988 р.

Після короткої але інтенсивної підготовки членство Відділу, представники громадських установ і гості зібралися у залі церкви св. Миколая на ювілейні святкування.

Декорували залю емблема СУА та портрет патронки Відділу Ольги Басараб. Головний стіл застелений білим обрусом з вишитою серветкою та букетом осінніх квітів. Подібно були прибрані й інші столи, про що подбала посестра Слава Дергак.

На початку свята прапороносці Анна Мельник, Олена Хомин і Марія Дранка внесли прапор Відділу, а членки, одягнені у вишивані блюзки, проспівали гімн Союзу Українок при фортепіановому супроводі Олі Чмоли. Прапор приміщено біля портрета патронки Відділу.

З коротким привітальним словом звернулася до учасників свята голова Відділу Анна Поліщук. Вона підчеркнула невтомну працю Відділу, доказом чого є відзначення Відділу і членок Головною та Окружною управами. Почесними грамотами були нагороджені: Марія Коломон, Марія Дранка, Єва Ковтало, Ірина Дорошак, Ярослава Борачок, Оксана Салдит.

Голова привітала гостей з Рочестеру — Марію Крамарчук, тепер заступницю голови Округи Північного Нью-Йорку, Ірину Руснак, голову 47-го Відділу СУА, її чоловіка Мирона та Іванну Мартинець — мистецько-музейну референтку 47-го Відділу, декана і пароха парафії св. Миколая о. Мар'яна Процика з дружиною Марією та Марію Коломон — одну з основниць 49-го Відділу і його головою 1959 р.

Привітала також представників громадських установ, усіх вельмишановних гостей та посестер союзниць-ювіляток. На закінчення попросила вшанувати пам'ять патронки Відділу Ольги Басараб, засновниці Відділу та всіх членок які відійшли у вічність, однохвилинною мовчанкою.

О. Мар'ян Процик провів молитву і поблагословив святковий обід.

Далі програму вела Ірена Лаврівська.

Першим був привіт Головної Управи в Нью-Йорку, в якому було підкреслено працю 49-го Відділу СУА та співпрацю з референтурами Головної Управи. Відділ відгукнувся також на великі потреби молоді Української держави, зокрема дітей-сиріт, жертв Чорнобиля та інші. Привіт був підписаний головою СУА Анною Кравчук та секре-

таркою Варкою Бачинською. Привіт прочитала Анна Поліщук. Дальше слідували привіти Округи Північного Нью-Йорку, який прочитала Марія Крамарчук. Ірина Руснак прочитала привіт 47-го Відділу СУА в Рочестері. Марія Пашковська, голова відділу, прочитала привіт 97-го Відділу СУА в Баффало та 46-го Відділу в Рочестері — голова Уляна Баб'юк.

Були привіти управи місцевого Відділу ОЖ-ОЧСУ, Пластової Станиці в Баффало, Анни Макух і Єви Козенко — колишніх членок 49-го Відділу СУА, які виїхали з Баффало і привіт колишньої голови Відділу Уляни Лози. Вітали також Василь Пристайко — голова Баффалівського Відділу УККА та Михайло Мохнач від Братського Союзу і Гуцульського Товариства. Були також подарунки.

У своїй доповіді голова Відділу Анна Поліщук коротко розказала історію заснування Союзу Українок в Україні а згодом на поселеннях.

Союз Українок Америки — це паросток заснованого у Львові 1917 р. Союзу Українок, який згодом був зацеплений в Америці у 1925 році. Наш 49-ий Відділ СУА — одна з галузок цього паростка, якому в 1998 році сповнилося 65 літ. 65 літ невтомної праці здисциплінованої одиниці яка виконувала і виконує зобов'язання Головної і Окружної управ. Членки Відділу беруть також активну участь у праці при своїх парафіях та інших громадських установах.

Були імпрези які давали моральну та матеріальну користь. Придбані гроші використовували на допомогу українцям у різних країнах: Німеччині, колишній Югославії, Польщі, Аргентині та Бразилії. Від часу проголошення України, в рідний край. Допомога була у формі пакунків з одягом і грошей.

Головні напрями праці Відділу — це Суспільна опіка і Стипендійна акція. Від 1973 року Відділ при підтримці громади зібрав на Стипендійну Акцію 72,791.00 дол. і цим причинився до здобуття середньої та вищої освіти, незможним але здібним студентам, які живуть у різних країнах.

Відділ є членом Баффалівської Федерації Жіночих Клубів і бере активну участь у їхніх конвенціях, засіданнях і мистецьких виставках. Про успіхи наших членок у виставках писала місцева англомовна преса. На закінчення голова Відділу в імені членок заявила готовність дальше працювати, щоб допомогти Україні стати сильною європейською державою.

Після закінчення доповіді Анна Поліщук попросила Анну Заньків вручити присутнім союзникам-ювіляткам китички гвоздиків як символічне признание їхньої праці.

У програму святкувань була включена і мистецька частина. Дара Бравн — пластунка, студентка середньої школи "Iroquis High School" є ученицею пана Тротт, спеціаліста гри на піккольо, при Баффалівській симфонічній оркестрі. Вона виконала Сонату № 4 Мішел Блавет на піккольо, Гавот Г. Гарібольді та Вечірню пісню Кирила Стеценка на флейті. Етюд Талісман Ярослава Курдидика прочитала Ярослава Борачок при фортепіановому супроводі Олі Чмоли. Уривки з книжки З. Когут "Культурні арабески" прочитала Ірена Лаврівська.

Мистецьку програму присутні прийняли із

захопленням, нагороджуючи виконавців рясними оплесками.

На кінець святкувань, на пропозицію о. декана Мар'яна Процика, відспівали ювіляткам голосне многоліття.

Також з нагоди святкувань була влаштована виставка фотографій і документів якими показано чимало важливих і цікавих фрагментів історії 49-го Відділу СУА.

І, врешті, для зафіксування цієї важливої події, зробили спільну фотографію усіх присутніх членок Відділу.

У. Л-а.

ЯЛИНКА У НЬЮ-ЙОРКСЬКІЙ ОКРУЗІ

Серед звичаїв, які увійшли в неписану традицію нашої Округи, є засвічення ялинки, яке відбувається завжди з добірною програмою в родинному колі союзниць і запрошених гостей.

Цьогорічна імпреза відбулася 18 грудня 1998 р. у привітній залі УКК, за що голова Округи Олександра Кіршак зложила щире подяку управі. Запалюючи свічки на ялинці, Л. Кіршак відкрила свято колядою "Бог предвічний", привітала пароху церкви св. Юра о. Пашака, Почесну голову СУА Іванну Рожанковську, представницю Головної Управи — Ірину Куровицьку, Ярославу Рубель, Лідію Черник, президента Кредитівки "Самопоміч" Богдана Кекіша, голову Об'єднаного комітету організацій Нью-Йорку Мирослава Шмігеля, заступника голови НТШ Володимира Рака, представників Українського Музею Марію Шуст і Дарію Байко, вільну членку СУА Володимиру Сливоцьку, союзниць і гостей.

Голова підкреслила, що вже 24-ий раз проходить свято, яке було присвячене, спочатку жінкам-політв'язням і дисидентам, а після проголошення Незалежності, призначається допомозі Україні. Відтак попросила о. Пашака провести молитву, який, згадуючи невідрадні умови життя в Україні, побажав усім веселих і щасливих свят. Дальше програму вела культурно-освітня референтка Округи Олімпія Роговська. Голова 123-го Відділу д-р Уляна Кекіш-Солоденко прочитала твір

"Святвечір на княжому дворі", в якому докладно змальовано звичай святкування Різдва Христового. Вона підкреслила, що княгиня сама приготувляла калачі і деякі страви.

Іванна Солтис (103-ій Відділ) прочитала вірш "На святвечір" Б. Лепкого а 83-ій Відділ проспівав ряд колядок з віншуванням. Гумореску "Перепис на різдвяний калач" прочитала голова Відділу Стефанія Косович. Дуже гарно Софія Лопух (1-ий Відділ) виконала колядку з України з віншуванням, а на закінчення заспівала зворушливу повстанську пісню, за що одержала щире признание публіки.

Святковий настрій створювали коляди. До співу приєднувалися усі присутні під гарний акомпаніамент Андрія Солоденка, якому голова щиро подякувала. Господарські референтки під керівництвом Ірини Старосольської і при допомозі Ганни Єсрант, Стефанії Гуменюк і Дарії Кріль гостили присутніх смачною перекускою.

Голова Округи Л. Кіршак особливо щиро привітала д-ра Б. Кекіша, підкреслюючи велику допомогу Кредитівки "Самопоміч" для СУА.

Дякуючи усім виконавцям програми господарчим і гостям за присутність, голова закрила це родинне свято.

Іванна Мачай,
пресова референтка
Округи Нью-Йорк.

ВШАНУВАЛИ БУДИТЕЛІВ УКРАЇНИ

Заходом 89-го Відділу СУА ім. Лесі Українки в Кергонксоні, відбувся літературний вечір присвячений Іванові Котляревському з нагоди 200-ліття видання його "Енеїди", подія, яка була початком не тільки нового літературного письменства, але й основою політично-культурного життя українського народу.

Ми, українські жінки, дуже вдячні тим, які

трудилися, щоб пробудити український народ до культурно-освітнього життя нашої батьківщини. І так, в суботу 24 жовтня 1998 р. засіли наші членки зі своїми рідними та гостями при святково заставлених столах у залі церкви Пресвятої Трійці. Після вечері заступниця голови Відділу Зеновія Ковальська, вітаючи усіх присутніх, відкрила імпрезу.

Закінчення на стор. 36.

ФОНД ЧОРНОБИЛЯ СУА

ПОЖЕРТВИ ЗА ГРУДЕНЬ 1998 р.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У пам'ять **бл. п. Павла Дяченка**, чоловіка, батька і дідуся, родина складає **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА і **100.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. **Разом 150.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Любомири Слоневської** родина і приятелі зложили на Фонд Чорнобиля СУА: **300.00 дол.** — Роман і Мотр'я Слоневські; **по 250.00 дол.** — Александер і Дада Слоневські, Ігор і Мотр'я Воевідки; **по 100.00 дол.** — Нестор і Марта Базарки, Богдан і Христина Бейгері, Ксеня Кузмич, Орест Попович, Ярослав і Таїсса Турянські, Христина Воевідка, Володимир і Уляна Зіничі, Роман і Ляля Рондяки; **75.00 дол.** — Ігор і Оленка Терлецькі; **по 50.00 дол.** — Орест Дутка, Роман і Аурела Граби, Євген і Лідія Ярославичі, Орест і Джоанна Лисинецькі, Олександр і Христина Лисинецькі, Юрій і Мотр'я Михайлюки, Богдан і Квітослава Пащини, Андрій і Марія Слоневські, Данило Слоневський, Катерина Слоневська, Михайло і Галя Слоневські, Ольга Смаль, Юрій й Люба Стефанівські, Роман і Еля Турянські; **по 30.00 дол.** — Тамара Городинська, Аполонія Книш; **по 25.00 дол.** — Таїсса Богданська, Ігор і Надія Хоми, Христина Голубець, Бернард і Анна Кравчуки, Юрій Олесницький, Богдан і Марія Полянські, Ярослав Шарко, Євген і Володимира Шипайли, Іреней і Оленка Юрчуки; **по 20.00 дол.** — Кость Гречак, Остап і Флоренс Михайлюки; **по 10.00 дол.** — Дарія Каранович, Володимир Кікта, Михайло і Марія Тики. **Разом 2,730.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анни Ліськевич**, щирої приятельки і доброї людини, складаю **50.00 дол.** на Фонд Чорнобиля СУА.

Лідія Одежинська з донями.

ЖЕРТВОДАВЦІ

93-й Відділ СУА — Гартфорд, Кт. **150.00 дол.**
Юнайтед Вей — Вестчестер і Путмен, Інс. **22.10 дол.**

ФОНД СУСПІЛЬНОЇ ОПІКИ СУА

На свіжу могилу **бл. п. Павла Дяченка** зложили через 70-ий Відділ СУА в Пассейк, Н. Дж. на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні: **100.00 дол.** — О. Склепкович; **50.00 дол.** — Дарія і Орест Темницькі; **40.00 дол.** — Олександра Моравська; **по 20.00 дол.** — Марія Бакалець, Світлана Марченко, Марійка Мартинюк, Оксана і Петро Кордуби, Нуся Ваню, Марія й Іван Борбичі, Олена Бобилляк, Варвара Тижбір, Юліян Котляр, Люба і Мирон Чолгани, Ірена Цапар, Ірина Чайківська, Стефанія Квасовська, Дарія Колатало, Ольга Буртик; **15.00 дол.** — Ольга Буртик. **Разом 495.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Марії Сацюк-Юзефович**, Почесної членки СУА, на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу

сиротам в Україні зложили: **100.00 дол.** — д-р Юрій Процик і д-р Марія Л. Клодницька-Процик; **по 50.00 дол.** — Любомир і Марія Гриневичі, Роман і Люба Єжевські, Ірена Гладка, Оксана і Михайло Ганушевські; **по 30.00 дол.** — Володимир і Марія Пискірі; **по 25.00 дол.** — д-р Андрій і Мотр'я Мельники, Олег і Іванка Каравани, Ярина Гарасовська, д-р Богдан і Ореста Ткачуки, Ярослава Фаріон; **по 20.00 дол.** — Дана Дика, Софія і Василь Бузьки, Анна Теличка. **Разом 515.00 дол.**

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. д-р Романи Ляшевич-Рубич** складаємо **50.00 дол.** через 1-ий Відділ СУА на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині покійної висловлюємо щирі співчуття.

Ганя і Василь Сєранти.

Замість квітів на свіжу могилу моєї незабутньої товаришки зі шкільної лавки **Марусі Боцюрків Лушпинської** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні.

Дарія Ломницька.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайлини Юрчук** складаємо **20.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу сиротам в Україні. Родині покійної висловлюємо глибокі співчуття.

Лев і Оксана І. Щури.

У пам'ять тітки **бл. п. Розалії Поліщук** складаю **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу жертвам повені на Закарпатті.

Ірена Савчин-Долл.

У пам'ять **бл. п. Василя Шарван** складаємо **15.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу жертвам повені на Закарпатті.

Оксана і Мирон Салдити.

З РІЗНИХ НАГОД

З нагоди 50-ліття уродин нашого родича **Петра Басалика** складаємо через 33-й Відділ СУА **150.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з призначенням на допомогу жертвам повені на Закарпатті.

Зенко, Мирося, Левко, Галя, Орест і Леся Голубець.

ЖЕРТВОДАВЦІ — ДОПОМОГА СИРОТАМ В УКРАЇНІ

18-ий Відділ СУА — Кліфтон, Н.Дж. **500.00 дол.**
Світова Федерація Українських Жіночих Організацій, Філядельфія, Америка **200.00 дол.**
Марія Душник — Бруклін, Н.Й. **100.00 дол.**
93-й Відділ СУА, Гартфорд, Кт. **100.00 дол.**
Ірина Семанюк — через 47-ий Відділ СУА на допомогу бездомним дітям в Україні **50.00 дол.**

ДОПОМОГА "БАБУСЯМ"

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять **Стефанії Зварун**, незабутньої матері нашої приятельки Лярисы Музички, замість квітів складаємо **50.00 дол.** на Фонд Суспільної Опіки СУА з

призначенням на допомогу "Бабусям".

Неоніля і д-р Сергій Винярьські.

ЖЕРТВОДАВЦІ

Ірина Семанюк, через 47-ий Відділ СУА,
Рочестер, Н.Й.

50.00 дол.

ЩИРО ДЯКУЄМО!

Лідія Черник,
референтка Суспільної
Опіки СУА.

Анна Рак,
скарбник Суспільної
Опіки СУА.

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСОВИЙ ФОНД ЖУРНАЛУ "НАШЕ ЖИТТЯ"

ДАТКИ

Складаю **40.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" і, користуючись нагодою, щиро вітаю та прошу передати теплі вітання головному редактору Ірені Чабан та всім членам Редакційної Колегії за чудовий український журнал, що редагується у діяспорі і побажати дальших гарних успіхів.

З пошаною **Ольга Котульська,** Буенос Айрес,
Аргентина.

Управа і членки 86-го Відділу СУА в Юнійон, Н.Дж. складають **500.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 1-го Відділу СУА у Нью-Йорку складають **150.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 93-го Відділу СУА в Гартфорді, Конн. складають **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Управа і членки 78-го Відділу СУА ім. Олени Степанів, Вашингтон, Д.К. складають **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

З НАГОДИ...

З нагоди появи книжки для дітей Олі Гаєцької "Калиновий міст" складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Авторці бажаю наснаги для дальшої творчої праці і наступних гарно оформлених та цікавих і корисних книжок для українських дітей.

Ольга Тритяк.

З нагоди 50-літнього ювілею нашого подружнього життя складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя" через 99-ий Відділ СУА.

Богдана і Михайло Бережанські.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять чоловіка, батька і дідуся **бл. п. Павла Дяченка** родина складає **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

С. Марченко.

У світлу пам'ять **бл. п. Віри Бачинської,** матері нашої членки Тамари Вітковицької, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо щирі співчуття.

Управа і членки 78-го Відділу СУА, Вашингтон, Д.К.

У першу болючу річницю смерті **св. п. Марії Савчак,** Почесної голови СУА і моєї дорогої приятельки, замість квітів на її могилу складаю **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Ірена Щерба.

Вшановуючи пам'ять наших членок **бл. п. Наді Грицишин, Євдокії Туринської, Єлисавети Геби та Анни Одуляк** складаємо **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

**Орися Саяк, скарбник 62-го Відділу СУА,
Глен Спей, Н.Й.**

У світлу пам'ять моїх дорогих і незабутніх — чоловіка **бл. п. Михайла Лози,** батьків **бл. п. Наталії та Івана Фіглюсів та бл. п. брата Богдана Фіглюса** складаю **50.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя".

Уляна Лоза.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Михайла Кузьми,** чоловіка нашої членки Надії, складаємо **20.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Дружині Надії та дочкам Любі і Марті висловлюємо найщиріші співчуття.

Управа і членки 43-го Відділу СУА, Філадельфія, Па.

Замість квітів на могилу **бл. п. Софії Дзіндзюри,** сестри нашої членки Марії Флонт, складаємо **25.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Управа і членки 19-го Відділу СУА, Трентон, Н.Дж.

У світлу пам'ять **Ірени Чайківської,** почесної членки СУА, складаємо **100.00 дол.** на Пресовий Фонд журналу "Наше Життя". Родині висловлюємо найщиріші співчуття.

Стефан і Іванна Рожанковські.

ФОНД РЕПРЕЗЕНТАЦІЇ СУА

Управа і членки 78-го Відділу СУА ім. Олени Степанів, Вашингтон, Д.К. складають **200.00 дол.** на Фонд репрезентації СУА.

Управа і членки 1-го Відділу СУА у Нью-Йорку складають **150.00 дол.** на Фонд репрезентації СУА.

100-ТИСЯЧНИЙ ФОНД ІМЕНІ ОЛЕНИ ЛОТОЦЬКОЇ

Управа і членки 93-го Відділу СУА в Гартфорді, Конн. складають **100.00 дол.** на 100-тисячний Фонд ім. Олени Лотоцької.

НАШИМ ЩЕДРИМ ДОБРОДІЯМ — СЕРДЕЧНО ДЯКУЄМО!

ПОЖЕРТВИ НА УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ
203 SECOND AVENUE
NEW YORK, NEW YORK 10003

ПОЖЕРТВИ ВІД 1-го ДО 31-го ЖОВТНЯ 1998 р.

ТРИВАЛИЙ ФОНД

На Меморіальний Фонд ім. д-ра Василя Вишиваного **1,000.00 дол.** зложили

Володимир і Зоряна Могучі.

На Тривалий Фонд ім. Юрія і Аніси Мицаків **2,000.00** зложили

Юрій і Аніса Мицаки.

ДАТКИ

По 1,000.00 дол. — Діяна Гинанська, д-р Іванна Ратич;

160.00 дол. — Тит і Софія Геврики;

150.00 дол. — д-р Оксана Фольварків;

по 120.00 дол. — Бернард і Анна Кравчуки,

Роман і Галина Поритки;

110.00 дол. — Ярослав і Катря Червоняки;

по 100.00 дол. — Олена Смулка, Олександр і Марія Крайчики, Дмитро Бобеляк, Ірена Гладка, Орест і Лідія Глюти, Анастасія Сочинська, Мирослава Зубаль;

по 80.00 дол. — Марта Рудик, Стефан і Володимира Сливоцькі;

по 60.00 дол. — Мирослава Савчак, Осип і Стефанія Порайки, 34-ий Відділ СУА, Мирон і Ольга Гнатейки;

по 50.00 дол. — Віра Сєндзїк, д-р Ігор Гулавий, Тарас Волянський, Богдан Стеців, Ярослав і Ольга Чипаки, Ольга Зазуля, Христина Брикович, Олег і Марія Мацкевичі, Анна Плєскун, Dr. & Mrs. Holm-Anderson, Володимир і Софія Сєнежаки, Ярослав Степанків;

40.00 дол. — Роман Масєлко;

по 30.00 дол. — Надія Гафткович, Марта Пацлавська;

по 25.00 дол. — Микола і Софія Лєсківи, Ярослав Волощук, Стефанія Кобилецька, Богдан Наконєчний і Мира Снїлик, д-р Роман і д-р Стефанія Барановські, Марія Бакуменко, Марія Струк, Юрій і Христина Свищуки, Богдан Пашковський, Зєнон і Стася Жїзномирські, Олена Макарушка Колодїй;

по 20.00 дол. — Ліда Завадович, Патриція Криса, Іванна Шкарупа, Любомира Камінська, James P. & Maureen Rogers, Іванна Петик, Марія Олєнська, Іванна Жовнір, Н. Н., Катєрина Мисько, Софія Бісик, Володимира Войтович;

по 15.00 дол. — Еміль Майбо, Мілдрєд Бойчук, Марія Слободян;

по 10.00 дол. — Іван Ляшек, Богдан Козак, Олександра Терлецька, Любомира Мокей, Михайло і Ірена Кіндрачуки, Олена Качала, Владислав Клєх, Іван Купіно, Наталія Гуран;

по 5.00 дол. — д-р Віола Комаринська, Лев і Варвара Височанські, Микола і Віра Когути, Мирон

Стахів, Люба Артимишин.

ДАТКИ НА БУДІВЕЛЬНИЙ ФОНД

По 5,000.00 дол. — із спадку Василя і Марії Савулів, Мирон і Ольга Гнатейки;

1,600.00 дол. — Орєст і Лідія Глюти (American Express Foundation);

по 1,000.00 дол. — Тєтяна Чучман, Пєтро Рак, Ігор і Рома Гайди, Ігор і Марія Зубрицькі (через 89-ий Відділ СУА);

по 500.00 дол. — Стефанія Цєгельська, д-р Богдан і Джоанна Цєлевичі;

300.00 дол. — Богдан і Оксана Кузишини;

по 200.00 дол. — Зєнон Масний, Марта Копач (Bestfoods);

100.00 дол. — Марта Пєрейма;

55.00 дол. — Володимира Тєслєк (через 93-ий Відділ СУА);

50.00 дол. — Стефанія Гнатів.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ

У світлу пам'ять великого мистця слова і гуцульських згардів **бл. п. Любарта Ліщинського** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Лідія Фіцалович.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Теофіла Моравського** на Український Музей датки зложили: **75.00 дол.** — родина Темницьких; **по 50.00 дол.** — Іван і Світлана Марченки, Тиміш і Анна Гнатейки; **по 25.00 дол.** — Марія Бакалець, Стефан і Наталія Фірки, Данило і Ксєня Захарчуки; **по 20.00 дол.** — Павло Андрусєшин, Іван і Ольга Буртики, Ірена Цапар.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Анастасії Цвєх** складаємо **25.00 дол.** на Український Музей.

Тарас і Джуля Шипиляві.

У пам'ять **бл. п. Володимира Зєлеза** складаємо **200.00 дол.** на Український Музей.

Богдан і Лідія Хомяки.

Вшановуючи світлу пам'ять моєї найдорожчої доні **бл. п. Лідії Шуль**, складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Віра Шуль з родиною.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Миколи Кузика**, який помер 3-го вересня 1998 р., складаємо **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Стефан і Марія Хемичі.

Замість квітів на свіжу могилу **бл. п. Миколи Кузика** складаю **50.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Ірина Мороз.

У пам'ять чоловіка **бл. п. Лева Семущака** складаю **100.00 дол.** на Будівельний Фонд УМ.

Стефанія Семущак.

ЩИРО ДЯКУЄМО ЗА ПІДТРИМКУ!

УПРАВА ТА АДМІНІСТРАЦІЯ УМ.

25 лютого 1871 року в м. Звягелі (Новоград Волинський), на Волині народилася Леся Українка (Лариса Петрівна Косач).

ОКСАНА КРУШЕЛЬНИЦЬКА

МАМИН ДАРУНОК

Весна не віщувала Лесі нічого доброго. Дуже боліла хвора нога. Особливо боліла тепер, коли мінялася погода, зима відступала, надходила весна. Вже й бруньки подекуди пробивалися на гілочках дерев. І, ой, як хотілося Лесі побігти надвір, торкнутися рукою весни, такої ранньої, підставити личко під промені сонечка, що вже мали весняну силу. Але не могла цього зробити, бо лікар наказав лежати аж вісім тижнів. Крім того, він прив'язав до її хворої ноги тягарець, щоб розтягнув ногу і в такий спосіб виправлявся хворий суглоб. Тож Леся тільки з постелі могла бачити, як зі стріхи скапували водою останні крижинки-бурюльки, як дерева за вікном гойдали під весняним вітром свої віти, а по них весело стрибали горобці, радіючи з несподіваного тепла.

Якою довгожданною була ця весна, думала Леся, і як погано все складається. Замість радити — я мушу сумувати. Від жалю закипіли сльози в очах.

До кімнати ввійшов тато.

— Донечко, Лесю, тобі час прийняти ліки. — Він підійшов до ліжка коханої доні, поправив ковдру, погладив русяву голівку. Але раптом завважив зміну на обличчі Лесі. — Ти сумуєш? Чому? Аджеж ти вдома, лікування почалося, і ти незабаром зможеш стати на ноги. Подумай, як буде добре, коли ти зможеш піти, куди тобі захочеться: в сад, на річку, до гаю. Усе незабаром буде можливим для тебе, повір мені, доню. Він дбайливо поправив ковдру на ліжку й тихенько вийшов.

За хворобою і тривогами Леся забула, що наступає день її іменин. Та рідні не забули про це. Того дня, рано-вранці, до кімнати ввійшла мама, поцілувала її зблідлі щоки й поклала на край постелі пакунок, загорнутий у гарний папір і перев'язаний навхрест рожевою стрічкою:

— Видужуй і будь щаслива, донечко, — погратулювала мама.

Леся була схвильована: як багато родичі переживають за неї, але не забули про іменини. Вона тут же швиденько розв'язала стрічку й заглянула, що в пакунку. А там, о Боже, там чудовий альбом, оправлений шкірою, із сріблястими візерунками! А зверху — витиснений напис "Poesie".

— Мамочко, мамочко, — прошепотіла схви

Леся Українка (на десятому році життя) з братом Михайлом.

Lesia Ukrainka at age ten with brother Mykhailo.

льована Леся, — дякую... Сюди я тепер записуватиму свої вірші...

Мама лагідно всміхнулася і залишила Лесю на самоті з альбомом. А Леся вже поринула в оглядини, навіть понюхала шкіряну обкладинку. А коли розгорнула, на першій сторінці побачила вірш, написаний латинкою, і мамине післання до неї: "Списала сі вірші в першовторі: думка їх одповідає моїй, а форма віршів, зложених найвеличнішим, незрівняним мистцем, Віктором Гюґо, нехай буде тобі зразком, бо отсю книжечку признаю для твоїх власних писань. Розглядайся навколо, де не будеш, і пиши, я певна, що тоді в сій книжці з'явиться не мало "poesie". Поезія є всюди, хоч не всякий її бачить.

Тільки пчїлка пізнає
Мед, затаєний у квітці,
Тільки поет на всьому
Бачить прекрасного слід!
Твоя мама

— Дякую дорога, кохана мамусю, —
прошепотіла Леся і всміхнулася. Притих біль у нозі,
стало лагідно й тихо в покої. Леся лежала й
гладила рукою свій альбом. Про що вона думала в
цей час? Тільки про вірші. Про вірші Віктора Гюго,
яких вже досі немало читала, про вірші своєї мами,
яка писала під псевдо Олена Пчілка, про свої
власні вірші, які весь час бриніли в душі. Леся від-
чула дивний приплив сил і бажання писати, запов-
нити цей альбом гарними віршами, щоб мама
читала й була щаслива, бо так багато горя має
мама через її хвороби.

Мамин подарунок зробив з Лесею чудо. Не
тільки вірші, а й листи вона почала писати віршами.
Ось що вона написала до брата Михайла:

Котрогось там марта
У дев'яностий рік!
Сьогодні дням і числам
Я загубила лік

Михайлику мій любий!
Я зважила собі
Сьогодні написати
У віршах лист тобі.

Перо й чорнило маю,
Надхнення лиш нема!
А надо мною муза
Стоїть, як стовп, німа.

В лихим гуморі муза
Так само, як і я, —
Прив'язана за ногу
Фантазія моя.

Бо що ж робить! Не всім же
На світі вільним бути,
Століття люди б'ються,
Щоб воленьку здобуть!...

Коли ж "принципіально"
Питання розібрать,
То вийде, що не варто
Над ним і сумувать...

Вірш виходив довгий і Леся засміялася: ото
буде що читати Михайлові! А ще він побачить, що
вона в гуморі, не дуже переймається тим, що
надворі весна, а вона не може ходити. Це, зви-
чайно, розвеселить брата, а потім він приїде з
Києва до Колодяжного і вони разом переглядати-
муть альбом. Але до того часу ще треба написати
немало віршів, щоб любий брат мав що читати і
довго сидів біля неї. Леся погладила альбом і,
котрий вже раз, прошепотіла:

— Дякую, кохана мамусенько, за чарівний
альбом...

У цей час тато заглянув до покою і був
приємно здивований: Леся навіть не почула, що
двері відчинилися, вона замріяно дивилася у вікно,
а на устах її грав легкий усміх...

Неоніля Винарська. Провесна. Олія.

ЛЕОНІД ПОЛТАВА

КНИГА ЛІСОВА

Весь ліс у білій ризі,
Але нерівний сніг:
По нім, як знаки в книзі
Сліди звіриних ніг.

Там вовчі лапи стали,
Там вивірки сліди
І зайчиків, що мчали,
Напевно, від біди...

Ніхто з людей у лісі
Сюди вночі не йде.
Хто ж біг по цім узліссі?
Куди цей слід веде?

Тут кожного звіряти
Пригода, втеча, бій, —
Зумій лиш прочитати
У книзі лісовій.

То лиса хитрі кроки,
В село він певно біг,
Ведмедя слід широкий
Поплямив густо сніг.

ПОСМЕРТНА ЗГАДКА

4 вересня 1998 р. відійшла у вічність довголітня і заслужена членка 22-го Відділу СУА в Чикаго **св. п. Ольга з Козінчуків Гаврилюк.**

Народилася у Західній Україні, в селі Кіданці, Збаразького повіту. Оля провела свої дитячі і шкільні роки у рідному селі, опісля в с. Дубовці. Була ученицею української гімназії Рідної Школи в Тернополі, там познайомилася з молодим, енергійним підприємцем Євгеном Гаврилюком з яким одружилася. Молоде подружжя мешкало у місті Збаражі. У 1941 році народився син Петро, але, з огляду на воєнні події, вони змушені були покинути рідні землі і виїхати на Захід. Опинилися в переселенчому таборі Міттерталь в Баварії, де народився другий син Роман. У 1947 р. родина виїхала до Америки і поселилася в Чикаго.

Оля, крім заробітної праці у фірмі Zenit і родинних обов'язків, знайшла час і охоту включитися в життя української католицької парафії св. Миколая, де вклала багато праці в Католицькій акції. У 22-му Відділі СУА була господарською референткою, опісля довгі роки скарбником Відділу і членом Контрольної комісії Чикагської Округи. Оля не обмежувалася лише своїми призначеними функціями — дуже привітна, товариської вдачі, вона все була готова допомогти — у підготові базарів, в імпрезі Округи “День союзянки”, приготуванні полуденків під час щомісячних сходів Відділу. Оля робила все з охотою і з вродженою прихильністю до людей. Надзвичайно жертвенна, разом зі своїм чоловіком Євгеном постійно складали поважні суми на Стипендійну Акцію, розуміючи важливість освіти української молоді. За свою

віддану працю була відзначена Грамотою заслуги.

Мала вроджене почуття краси і любов до тварин. Її гостинна хата від ранньої весни до пізньої осені була прикрашена чудовими квітами. Оля, сама слабого здоров'я (перейшла складну операцію серця), дбайливо і з посвятою доглядала свого хворого чоловіка і глибоко переживала його втрату. Сама відійшла майже несподівано, лише 39 днів після його смерті, немов вслід за ним, щоб уже ніколи не розлучатися.

22-ий Відділ СУА втратив віддану, жертвенну і справді благородного серця членку. Хай добра пам'ять про неї залишиться надовго в наших серцях!

Мирослава Шевчик,
пресова референтка
22-го Відділу СУА.

Закінчення із стор. 30

Культурно-освітня референтка Людмила Волянська розповіла про життя Івана Котляревського, пов'язуючи його діяльність з іншими визначними постатями цієї доби.

Квартет 89-го Відділу заспівав дві пісні І. Котляревського з опери Наталка Полтавка “Віють вітри” та “Де згода в сімействі”. Д-р Стефанія Барановська прочитала уривок з Енеїди, що вельми розвеселило публіку.

Голова Відділу Анна Слободян, закриваючи вечір, пригадала про велику й корисну культурно-освітню та харитативну діяльність СУА.

На наступних сходах 89-го Відділу СУА

пресова референтка прочитала допис о. крилошанина Емілія Шарановича “Отець Маркіян Шашкевич — будитель Галицької землі”.

З великим захопленням присутні вислухали цього патріотичного, від щирого серця написаного, допису про слабосильного, сільського священика, який витерпів багато невдач, але не піддався — сміливо прямував до своєї мети. Хоча помер ще молодою людиною (32 роки), залишив невмирущу спадщину. Слава цієї безсмертної постаті буде жити у колі найбільших велетнів України.

Марія Зубрицька,
пресова референтка.

ГОЛОВНА УПРАВА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

ПОЧЕСНІ ГОЛОВИ

Лідія Бурачинська

Іванна Рожанковська

Анна Кравчук — голова СУА

ЕКЗЕКУТИВА

Ольга Тритяк
Софія Геврик

Марта Богачевська-Хом'як

Ірина Куровицька

Варка Бачинська
Таїсса Турянська
Надія Цвях
Ярослава Рубель
Оксана Фаріон
Марія Пазуняк

РЕФЕРЕНТУРИ

Лідія Черник
Ірена С. Олексюк
Люба Біловщук
Марта Ярсевич

- 1-ша заступниця голови
- 2-га заступниця голови для справ організаційних
- 3-тя заступниця голови для справ культури
- 4-та заступниця голови для справ зв'язків
- протоколярна секретарка
- скарбник
- фінансова секретарка
- для справ преси
- вільний член
- вільний член

- суспільної опіки
- виховна
- стипендій
- екології

ГОЛОВИ ОКРУЖНИХ УПРАВ

Квітка Іваницька
Марія Раковська
Олександра Кіршак
Марта Стасюк
Марія Полянська
Іванна Шкарупа
Любомира Калін
Марта Рудик
Теодозія Кушнір
Марія Одежинська

— Дітройт
— Філадельфія
— Нью-Йорк
— Північний Нью-Йорк
— Нью Джерзі
— Огайо
— Чикаго
— Нова Англія
— Центральний Нью-Йорк
— зв'язкова далеко віддалених відділів

КОНТРОЛЬНА КОМІСІЯ

Іванна Ратич
Рома Шуган
Іванна Ганкевич
Лідія Колодчин
Надія Савчук

— голова
— член
— член
— заступниця
— заступниця

Ірена Чабан — головний редактор журналу "Наше Життя"
Тамара Стадниченко — редактор англійської частини журналу

THE NATIONAL BOARD OF THE UKRAINIAN NATIONAL WOMEN'S LEAGUE OF AMERICA, INC.

HONORARY PRESIDENTS

Lidia Burachynska

Iwanna Rozankowskyj

Anna Krawczuk — President

EXECUTIVE COMMITTEE

Olga Trytyak
Sophia Hewryk
Martha Bohachevsky Chomiak
Iryna Kurowyckyj
Barbara Wachynskyj
Taissa Turianskyj
Nadia Cwiach
Jaroslawa Rubel
Oxana Farion
Maria Pazuniak

CHAIRS

Lidia Czernyk
Irena S. Oleksiuk
Luba Bilowchtchuk
Marta Jarosewich

- 1-st Vice President
- 2nd VP — Membership
- 3rd VP — Culture
- 4th VP — Public Relations
- Recording Secretary
- Treasurer
- Financial Secretary
- Press
- Member-at-Large
- Member-at-Large

- Social Welfare
- Education
- Scholarship/Children Student Sponsorship Program
- Ecology

REGIONAL COUNCILS

Kwitka Iwanycky
Maria Rakowsky
Alexandra kirshak
Martha Stasiuk
Maria Polanskyj
Iwanna Shkarupa
Lubomyra Kalin
Marta Rudyk
Theodosia Kushnir
Maria Odezhynska

— Detroit
— Philadelphia
— New York City
— New York - North
— New Jersey
— Ohio
— Chicago
— New England
— New York - Central
— Liaison for Branches-at-Large

AUDITING COMMITTEE

Joanna Ratych
Roma Shuhan
Iwanna Hankewycz
Lidia Kolodchin
Nadia Sawczuk

— Chair
— Member
— Member
— Alt Member
— Alt Member

Ірена Чабан — Editor-in-Chief "Our Life"
Тамара Стадниченко — English editor "Our Life"

КАНЦЕЛЯРІЯ СУА / UNWLA Inc. HEADQUARTERS:
Електронна пошта / e-mail: unwla@worldnet.att.net

108 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 533-4646

Адміністратор бюро — **Наталія Дума**
Office administrator — **Natalia Duma**

Години урядування: від 10:00 до 4:00 по пол.

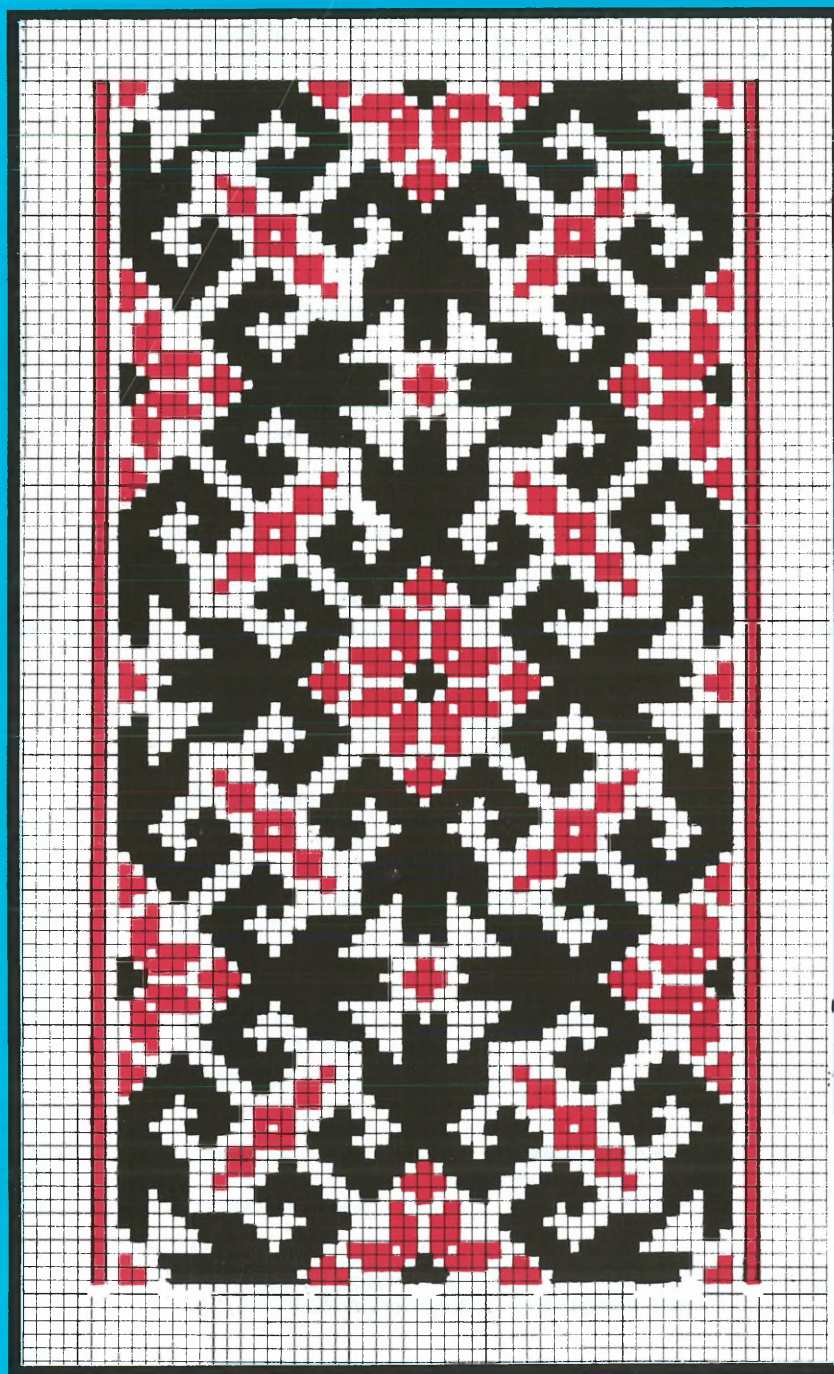
Адміністратор-бухгалтер журналу "Наше Життя" — **Орися Яцусь**
Business Administrator "Our Life" — **M. Orysia Jacus**
Tel. & Fax (732) 441-9377

СТИПЕНДІЙНА АКЦІЯ СУА / UNWLA Inc. SCHOLARSHIP PROGRAM:
171 Main Street, P.O. Box 24, Matawan, NJ 07747-0024
Tel.: (732) 441-9530; Fax: (732) 441-9377
Luba Bilowchtchuk, Chair

УКРАЇНСЬКИЙ МУЗЕЙ / THE UKRAINIAN MUSEUM:
203 Second Avenue, New York, NY 10003
(212) 228-0110 Fax (212) 228-1947
E-mail: UkrMus@aol.com

Periodicals Postage Paid at New York, NY and at
Additional mailing offices (USPS 414-660).

108 Second Avenue, New York, NY 10003

Взори Західньої України, 1894 р. Вишивати нитками ДМС чорними і червоними ч. 666. Із збірки Євгенії Бачинської Бачинської-Федусевич.

Patterns from Western Ukraine, 1894. DMC Black and Red (666). From the collection of Evhenia Bachynska-Fedusevych.